

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

КТ „Подкрепа“:
Ставката за нощен
труд да расте
всяка година

БИЗНЕСЪТ

**Масовата подмяна
на касовите апарати
е пореден удар за
легалната икономика**

4

Борисов: При оставка на Симеонов пада кабинетът

**Вицепремиерът се заинти за поста,
стотици поискаха смяната му**

Бойко Борисов призна вчера, че
няма да отстрани вицепремиера Вале-
ри Симеонов, защото това би свалило
правителството от власт. Ако тръгна
силово да му искам оставката, това

означава автоматично да се счупи ко-
алицията, ожали се премиерът.

Стотици хора от различни градове
излязоха вчера на улици с призиви
„Оставка!“ и „Симеонов, ти си срам!“.

Волен Сидеров настоя на вицепреми-
ерското място да седне нов представи-
тел на „Обединените патриоти“. Симе-
онов обаче не вижда причини да се
оттегли.

Корнелия Нинова поиска оставката
на вицепремиера и определи като ци-
низъм решението на Борисов да пред-
почете властта, вместо да подкрепи май-
ките на деца с увреждания.

2 и 3

КАТАСТРОФА

**Водата край
бреговете
на Аляска
изведнъж
се затопли**

**Филма на Вим
Вендерс за папа
Франциск гледаме
на „Киномания“**

**Борците
в свободния стил
се провалиха
вкупом
на световното**

Снимка БГНЕС

Обидите на Валери Симеонов към майките на деца с увреждания изкараха стотици хора на протест.
Някои от жените бяха залепили устните си с черни лентички, заради твърдението му, че са „кресливи“

НЯКОЛКО
ДУМИЕвгени
ГАВРИЛОВ

БЮДЖЕТ НА ЧЕШМИЧКИТЕ

Законът за държавния бюджет е един от най-важните закони за всяка държава най-малко по две причи-
ни. Чрез него се разпределят средствата, с които мо-
гат да разполагат всички системи на обществено-ико-
номическия живот. Освен това, от него се вижда дали управляващото мнозинство има смелост за реформи. От параметрите на бюджета за следващата година се вижда, че отговорът на втория въпрос е „НЕ“ (стр. 5).

По правило бюджетът се предшества от данъчните про-
мени, чрез които се осигура-
ва неговата приходна част. За
догодина властта ни предлага
само данъчна козметика, а
не необходимата данъчна ре-
волюция. За нея се изиска
доста политическа смелост,
която управляващите явно не
притежават. Конкретно за България данъчната револю-
ция трябва да има два основни
елемента - въвеждане на прогресивно подоходно обла-
гане и налагане на диферен-

цирана ставка на ДДС. Нищо
от това обаче няма да се
 случи. За сметка на това се
увеличава целевата субси-
дия за капиталови разходи
на 131 общини. Всяка от
тях сама ще решава за
какво да харчи тези
допълнителни 25 000 лв.
Практиката да се раздават
 пари на селата за чешми-
ки беше въведена от каби-
нета „Сакскобургготски“. Но явно тя се нрави и на
бодигарда му. Все пак до-
година идват избори.

БОРИСОВ ПРИЗНА, ЧЕ НЯ СИМЕОНОВ, ЗА ДА ЗАПАЗИ

Волен Сидеров настоява за нов Вицепремиер от „Обединените патриоти“

Запазването на управляващата коалиция и властта се оказа мотивът на Бойко Борисов да откаже отстраняването на Валери Симеонов. Това стана ясно от изявление на премиера от Дубай, където той е на официална визита. „Какво искате да направя? Да си подам аз оставката вместо Валери Симеонов и да хвърля страната в тежка катастро-

фа? Няма да стане! Затова стискам зъби и си върша работата и мисля, че си я върша добре, като имаме предвид какви са показателите на страната и как ни приемат навън“, отговори Борисов на призовите за оставката на вицепремиера си. Той добави, че конкретно отстраняването на Симеонов било „по-сложно“, защото „когато става дума за ми-

Лидерът на НФСБ спечели защита от бизнеса срещу подкрепа за исканията им

Валери Симеонов за пореден път намери здрав гръб в лицето на работодателите, след като вчера ги подкрепи срещу увеличаването на максималния осигурителен доход и квотите за наемане на хора с увреждания от фирмите. „Фокусът от натиска на улицата не е насочен в правилната посока, която е към икономически растеж, докато натискът е за разпределение на блага“, заяви шефът на АИКБ Васил Велев. „Този уличен натиск, тези протести няма да ни доведат до добро, искаме стабилност на правителството“, добави и шефът на КРИБ Кирил Домусчиев в защита на Симеонов. „Нелегитимно е искането на оставка под натиск на улицата, това си е чиста хунта“, изригна Евгени Иванов от КРИБ. Той напомни, че и бизнесът лесно може да докара 20 000 души на площада, както преди три години. „Не може улицата да подменя демократичните институции“, възмути се и Васил Велев от АИКБ, като поясни, че за това има избори и хората трябвало добре да мислят за кого гласуват.

Работодателите и вицепремиерът са против повишаването на максималния осигурителен праг от 2600 на 3000 лв., стана ясно вчера след срещата им в МС. Симеонов обясни, че това е много сериозно нарушение на предизборната програма на управляващата коалиция, под която ГЕРБ и „Обединени патриоти“ са се подписали - да не се променят данъците в 4-годишния период на управление.

Според Симеонов промяната на прага щяла да удари печелившия бизнес, а много от фирмите ни да се пререгистрират в други държави. От това пък следвало изтичане на висококвалифицирана работна ръка.

Симеонов и представителите на работодателските организации се обединили и около позицията да се отмени задължението на бизнеса да плаща първите 3 болнични дни на работника. „Това беше една кризисна мярка от 2008 г. в условия на световна финансова криза. Беше обявена като временна, но продължава и в момента. Не виждам защо при тези ръстови показатели на развитие на държавата и икономиката бизнесът да продължава да изплаща първите 3 дни“, коментира Симеонов.

ПРИЕМНА ЗА ГРАЖДАНИ

на
АЛЬОША ДАКОВ,
общински съветник от БСП
в Столичния общински съвет

23 октомври 2018 г. /вторник/
от 16:00 до 18:00 ч. в клуба на БСП
в гр. София, жк „Дианабад“,
бл. 17 (срещу магазин „BMB“)

Снимка Николай БЕЛАЛОВ

нисти, е едно, въпреки че ми се сърдят. Нашият партьори са в по-сложна ситуация - там са три партии“. „Искането на оставката на Симеонов от моя страна е нарушаване на коалиционното споразумение, а без решение на „Обединени патриоти“ то няма никаква правна стойност. Ако тръгна силово да му искам оставката, както искат майките, това означава автоматично да се счупи коалицията“, опредада се Борисов.

Премиерът не можел да хвърли държавата в хаос, защото виждал „кои загряват отстрани“. Въпреки че майките на деца с увреждания казват, че не търсят сваляне на пра-

вителството, с един подобрен акт то ще падне, предупреди премиерът и заплаши със служебно правителство на президента Румен Радев плюс вложени икономически показатели. Борисов призова Валери Симеонов и Волен Сидеров да си решат различията.

Междувременно малко след като Симеонов декларира, че ще подаде оставка само ако му я поискат лидерите на ГЕРБ, ВМРО и „Атака“, партията на Сидеров излезе със съобщение, че официално иска лидерът на НФСБ да напусне правителството, а постът му да поеме друг представител на „Обединени патриоти“. Лидерът на „Атака“ призова за спешно свикване на коалици-

онен съвет на управляващите още същата вечер, въпреки че премиерът е в Дубай. Сидеров предложи за целта да се използва конферентна връзка с Борисов.

Атакистът настоя темата на спешната среща да бъде „недопустимо поведение на Валери Симеонов и незабавната му оставка като вицепремиер“. „Атака“ сваля и политическото си доверие от вицепремиера заради недопустимите обиди към хора с увреждания. Ще настояваме да бъде предложен друг представител на патриотите за вицепремиер“, посочват от партията на Сидеров.

„Аз имам телефон, нека ми се обади. Ние направихме конферент-

ПРИЕМНА за граждани на София

#БСПзаБЪЛГАРИЯ

Днес от 15 до 17 часа
народният представител
от „БСП за България“
Христо Проданов и
общинският съветник
Иван Таков ще бъдат
на разположение
на софиянци
в постоянната приемна
на БСП в София на
ул. „Леге“ №10, етаж 1.

Желаещите може
да се запишат
предварително на
телефон 02/987 20 86.

Снимка БСП

Флаери с лика на Валери Симеонов и част от скандалното му изказване раздаваха във Велико Търново младежи от БСП. Така социалистите решиха да покажат солидарността си към родителите и децата с увреждания. Членовете на МО бяха възмутени от изказванията на вицепремиера

на връзка със седемте емира на ОАЕ, та с Волен Сидеров не може да е проблем. Който иска да ми се обади“, коментира Борисов от Дубай.

Вицепремиерът Валери Симеонов няма намерение да подава оставка по лични съображения, защото такива нямало. Човек не подава оставка за това, че казва истината, макар истината да боли, заинти се той часове преди мащабния протест пред МС.

Симеонов се ожални, че не бил станал вицепремиер по свое желание, а коалицията го задължила. Затова щял да подаде оставка само ако съветът на управляващата коалиция му я поиска. „Става въпрос за мнението основно на трима души - Бойко Борисов, Красимир Каракачанов и Волен Сидеров. Когато те поискат оставката ми, аз ще я подам по политически причини“, обеща Симеонов. Той уточни, че на поста са го номинирали Волен Сидеров и Красимир Каракачанов, и технически само те могат да го махнат. Стана ясно, че в мига, в който „вторият - вечната синя каска“ му каже „Отивай си“, вицепремиерът щял да напусне правителството.

„Протестите на БСП не ме притесняват, нормално е опозиционна сила да иска оставка. Нека ги събират с рейсове и да ги карат, няма проблем, не ме притеснява това“, заяви лидерът на НФСБ.

До края на редакционния брой Красимир Каракачанов запази мълчание по темата. Той стои пълно зад колегата си Валери Симеонов и го подкрепя в битката

ЧАМА ДА УВОЛНИ ЗИ ВЛАСТТА

Снимка БГНЕС

му срещу майките на деца с увреждания, за подозря лидерът на "Воля" Веселин Марешки. "Както се видя и предни пъти, той го подкрепя във всички негови изцепки. Явно това им е единственото спасение - да се крепят взаимно, за да останат колкото се може по-дълго в управлението. С всичките си действия двамата показват, че са дезертирали от предизборните си обещания и от програмата си, водени само от личния интерес", жълчен бе бизнесменът и изрази надежда, че Симеонов и Каракачанов скоро ще напуснат правителството.

За да тушира напре-

жението, Борисов припомни, че правителството е поело ангажимент законите, които искат майките, да вървят заедно. "Таймингът беше в срядата, която мина, да го приемем на МС, сега в сряда съм създад ор- ганизация от ПГ на ГЕРБ, надявам се и останалите, да минат през комисии, четене по най- бързия начин, петъка, който идва да се гледат в парламента, да бъдат приети", заяви той. По думите му бюджетът за 2019 г. е качен на сайта и до 29 октомври ще бъде приет на МС. Борисов заяви, че 150 млн. лв. ще бъдат заложени повече в тази сфера в новия бюджет.

По неофициална ин- формация днес по обяд се очаква тримата во- дачи от "Обединени па- триоти" Каракачанов, Сидеров и Симеонов да се срещнат по повод исканата оставка на ли- дер на НФСБ. Преми- ерът Бойко Борисов се завръща от Египет в късния следобед, след като тримата от "малка- та коалиция" би трябва- ло да са взели реше- ние каква е съдбата на Симеонов.

Изказването на Ва- лери Симеонов е ужася- вашо и е най-нормално. Валери Симеонов да се оттегли, заяви от Стара Загора лидерът на БСП Корнелия Нинова. Тя допълни, че ако вице-

премиерът не иска да се оттегли, то премиерът трябва да го принуди. Ако той не го направи, значи се припознава в думите му и трябва да си ходи целият кабинет, смята Нинова.

Лидерът на БСП се възмутя от изявленето на Борисов, че ако по- иска оставката на Валери Симеонов, ще падне кабинетът. "Т.е. между това да подкрепи майките и болните им деца в тяхното нещастие и това да остане на власт, той избира да остане на власт. Това е големият цинизъм, гневна бе тя. Нинова призова Борисов да не плаши народа, защото той е причина за хаоса.

В различни градове шестваха срещу обидите към майките

Неприемливото изказване на Валери Симеонов, че родителите на деца с увреждания са "кресливи майки" на "уж болни деца", предизвика протести и извън столицата. Недоволството си изразиха жители на Пловдив, Варна, Враца, Стара Загора, Силистра, Плевен и Лондон.

Пловдивчани се събраха в 18,15 ч. снощи. Майки на деца с увреждания и граждани се събраха във Враца, за да подкрепят националния протест с искане за оставката на вицепремиера. "Искаме неговата оставка, лично да си я подаде. Ако не го направи и господин Бойко Борисов, като негов работодател, не му я поискаме - ще предпремирам по- крайни мерки и ще настояваме оставка на правителството", заяви една от протестиращите жени.

"Искаме оставката на Валери Симеонов от поста заместник министър-председател на Република България! Заради срама, който изпитва всеки нормален български гражданин от неадекватното му пове- дение! Заради системни обиди към членове на обществото и използване на езика на омразата! Заради това, че превърна думата "патриот" в обида! Недопустимо е този човек да продължава да пред- ставлява българския народ", гласеше призовът за протест в Силистра.

Протестиращи: Симеонов вън, ти си срам!

"Симеонов - вън!", "Симеонов, ти си срам". С тези призови стотици хора се събраха вчера в София, за да поискат оставката на вицепремиера Валери Симеонов. Както ДУМА вече писа, до шествието се стигна, след като лидерът на НФСБ обиди майки на деца с увреждания и демонстрира пълно безхаберие и пре- небрежение спрямо проблемите им.

Вчера пред Министерския съвет дойдоха стотици майки, облечени в черни тениски с надпис "Системата ни убива". Солидарност към тях изразиха много граждани, които развяха черни знамена и балони. Беше пуснат и запис със скандалното изказване на вицепремиера от миналата седмица, че протестиращите майки са "група кресливи жени с уж болни деца", което стана и повод за спонтанното обществено недоволство. Хиляди осирокаха вицепремиера, крещейки: "Оставка! Оставка!"

Около сградите на правителството и президентството имаше засилено присъствие на полиция и жандармерия, което допълнително възмутя присъстващите. Протестиращите блокираха движението по бул. "Дондуков" и направиха неуспешен опит да стигнат до входа на МС, но няколко кордона полици им препречиха пътя. Хората са решени на протест всеки ден до оставката на вицепремиера. Беше поставен и срок до 17,30 ч. вчера, след което протестиращите се канеха да блокират движението пред сградата на Министерския съвет. Повече от три часа пред МС имаше стотици скандиращи "Оставка".

Майките бяха готови отново да разпънат палатките си и да спят на жълтите павета. Те предупредиха, че ако исканията им не бъдат удовлетворени, протестът ще прerasне в граждански безредици.

В социалните мрежи десетки хиляди граждани също поискаха оставката на вицепремиера, инициирана е и подпiska. Майките на деца с увреждания изпратиха отворено писмо до премиера Бойко Борисов и парламентарната шефа Цвета Карайанчева, в което настояват лидерът на НФСБ да напусне изпълнителната власт. "Единственият адекватен отговор в случая е оставката на Валери Симеонов. Ако не му я поискате, значи сте съгласни с него. Крайно време е да се сложи край на този овластен цинизъм и омраза от лица, заемащи висши ръководни постове, които безнаказано накърняват достойността на българските граждани", призовават протестиращите. Те са категорични, че зад исканията им не стоят политически интереси. Припомняме, че скандалното изказване на вицепремиера бе направено след заседание на Съвета за трристранно сътрудниче-ство на 16 октомври по повод Закона за хората с увреждания, който частично бе одобрен. Премиерът Борисов се извини за думите Симеонов, който обаче пусна пост въвフェйсбук, че държи на думите си и допълнително нагнети напрежение. Проектите на Закона за хората с увреждания и Закона за лична помощ вече са внесени в Народното събрание. Това стана след поредицата протести от пет месеца насам на различни организации на хора с увреждания.

Сред протестиращите в София бяха много музиканти, хора от различни политически сили. Народни представители и общински съветници от БСП също подкрепиха недоволството на обидените родители. Организаторите на протеста се разграничили от политическите сили и заявили, че не искат да дестабилизират държавата, но няма да си тръгнат, докато не получат оставката на Симеонов.

Плакат на протестиращите във Враца припомни и неприемливо изказване по адрес на майките от премиера Борисов

Одобриха бюджета на НЗОК за дъгогуна

Проектобюджетът на НЗОК бе приет вчера от Управителния съвет на касата след около 3-часово заседание. Остава документът да мина през обсъждане в Тристранния съвет и правителството, след което да бъде внесен в Народното събрание. Общата сума на бюджета на Здравната каса за 2019 г. по проекта възлиза на 4 милиарда и 350 милиона лева.

Фондът за лечение на деца в чужбина ще бъде закрит, а функциите му ще се изземат от Националната здравноосигурителна каса, каквато мярка бе предложена покрай реформите на здравния министър Кирил Ананиев. Все още не е ясно

ЗАКРИВАТ ФОНДА ЗА ЛЕЧЕНИЕ НА ДЕЦА В ЧУЖБИНА, АГЕНЦИЯТА ПО ТРАНСПЛАНТАЦИИ И "МЕДИЦИНСКИ ОДИТ" ЩЕ БЪДАТ ОБЕДИНЕНИ

дали ще бъде закрит Общественият съвет, който обсъждаше заявлението на родители на болни деца. Предвижда се и обединяване на Изпълнителната агенция по трансплантации и Изпълнителната агенция "Медицински одит".

Представители на пациентските организации заявиха, че в момента не трябва да се прави подобен експеримент с болни деца. Според тях Здравната каса няма капацитет да обработва заявлението на родителите, които понастоящем постъпват във фонда.

Надзорният съвет на НЗОК

одобри окончателно проектобюджета на обществения фонд за следващата година с пълен консенсус, като бюджетът е с 490 милиона лева повече от тази година, съобщи председателят на съвета Жени Начева. По думите ѝ в тази сума има 50 милиона лева остатък от предишни години, с който касата ще може да разполага доколо. Начева увери, че средствата ще бъдат използвани за погасяване на задълженията към чужди фондове.

Бъдещата Агенция по медицински одит ще обедини

функциите на Агенцията по трансплантации и на ИА "Медицински одит", за да се изразходват по-ефективно средствата от бюджета на касата. МЗ ще направи трансфер от 16 млн. лв. към новото ведомство. Целта е по-ефективно използване на средствата и по добро качество за лечението на пациентите както на възрастните, така и на децата, твърди Начева.

Проектобюджетът предвижда и увеличаване на средствата в извънболничната помощ, с които щели да се дадат повече направления за

профилактика на майчиното здравеопазване и за повече изследвания в областта на скъпоструващата образна диагностика.

Средствата за дентална помощ остават без промяна в сравнение с тазгодишния бюджет – 167 млн. лв.

Начева твърди, че администрацииите ще бъдат преструктурирани в рамките на новата агенция. Нямало да се назначават допълнително служители, нито пък да има допълнителни разходи по бюджета на МС за административен персонал.

За втори път откриха „Бронзовата къща“

Скандалната арт инсталация "Бронзовата къща" бе официално открита в центъра на София за втори път вчера. Както ДУМА вече писа, столичният кмет Йорданка Фандъкова, австраийският президент Александър ван дер Белен и авторът Пламен Деянофф вече прерязаха лентичката още през май.

"Бронзовата къща" трябваше да бъде готова за началото на българското европредседателство през януари. Изграждането ѝ обаче се забави с месеци, а беше съпствано и с много-

бройни скандали. През юни от посолството на Австрия, които са и основните инициатори на проекта, обявиха, че официално откриване ще има до месец. До такова не се стигна, а съвсем скоро ще приключи и европредседателството на Виена.

Естетическата стойност на скулптурата, както и дали е уместно да бъде поставена тя в центъра на столицата бяха само част от скандалите, които съпътстваха появата на конструкцията. Спорове имаше също кой трябва да поеме разходите около охраната, освей-

таването и поставянето на инсталацията. Столичната община би трябвало да е осигурила средства само за осветяването и охраната на обекта. Бе обявено, че изграждането на "Бронзовата къща" ще струва на Австрия около 300 000 евро. Не е ясно обаче кой ще поеме разходите по демонтажа и колко точно ще струва това. Не се знае и какво ще стане със скулптурата след края на австрийското европредседателство, тъй като съоръжението на пъпа на столицата е със статут на временна постройка.

С ПОХОД МЛАДИ СОЦИАЛИСТИ ПОЧЕТОХА ПАМЕТТА НА ЗАГИНАЛИТЕ КРАЙ СРЕДНОГОРЕЦ

Младежкото обединение на БСП в Смолян се включи в честванията на Освобождението на Родопите. Социалистите почетоха в неделя паметта на загиналите герои, като направиха 3-километров поход от село Фатово до костницата на връх Средногорец. Младите хора носеха и 10-метров трибагренник.

Тежката битка на върха през 1912 г., която води 21-ви Средногорски полк, командван от легендарния полк. Владимир Серафимов и подпомаган от местното население, е ключова за извою-

ването на свободата на Родопа планина. "Битката при Аламиdere е поредният изключителен подвиг на българската армия и българския народ в борбата за освобождението на родината и обединението на България. Неслучайно връх Средногорец е наречен "Родопската Шипка". "Аз не ще отстъпя на противника селата, в които вчера бях посрещнат като освободител". Тези думи кънят и до ден днешен в сърцата на родопчани", припомнят от смолянската организация на МО на БСП.

СОС реши да има референдум за завода за боклука

Столичният общински съвет реши вчера да се проведе местен референдум за изграждане на завода за изгаряне на отпадъци в центъра на София. Решението бе взето с едва 36 гласа "за", 16 "против" и 6 "въздържал се".

Предвижда се той да бъде изграден в район Сердика, бул. "История Славянобългарска", на територията на ТЕЦ "Со-

фия". Проектът за завода както и поемането на общински дълг в размер на 67 млн. евро за изграждането на му не само че не се приема еднозначно от жителите на София, но породи множество протести и въпроси в различни аспекти, включително екологични и финансови. По тези причини 15 общински съветници от всички опо-

зиционни групи в СОС внесоха искане за провеждане на местен референдум по темата.

Докладът с искането за референдум за завода за изгаряне започва да се гледа днес в постоянните комисии на СОС - по инженерна инфраструктура и енергийно планиране, по околната среда, земеделие и гори и в комисията по финанси и бюджет.

Снимка БГНЕС

Камион разпия дърва на околовръстния път край Казанлък вчера по обяд. Водачът загубил контрол над камиона и се бълснал в мантинелата. За щастие няма пострадали хора

„Подкрепа“ с кампания „Нощният труд е евтин ад“

КТ "Подкрепа" започва кампания под мотото "Нощният труд е евтин ад". С нея от синдиката настояват за увеличаване на ставката за час работа през нощта и обвързването ѝ с минималната работна заплата. Към момента ставката за тази добавка е 25 стотинки, което вреди както на работника, така и на държавата, заяви Здравчев, лице на кампанията.

От синдиката искат ставка за нощен труд да стане 0,5% от размера

на минималната работна заплата. Това е старо предложение на КТ "Подкрепа", но отново бе внесено за обсъждане на заседание на подкомисията по доходите към Съвета за тристррано сътрудничество. От синдиката заплашиха с протести, ако ставката продължи да е замразена на 25 ст., както е от години. Ако искането им се изпълни, размерът на ставката спрямо сегашната минимална заплата трябва да бъде 2,55 лв. За година пък би

трябало да е 2,80 лв. "За една година отчисленията, които се правят за човек, който полага нощен труд осем пъти в месеца, са 13 лева и 44 стотинки за здравна осигуровка", каза Здравчев. По думите му тези пари не могат да платят и един ден болничен, а това е трудът, който се характеризира с най-голям рисков и заболяемост. Държавата губи от отчисленията за осигуровки и дотира работодателите", допълни Здравчев.

8-ГОДИШНО ДЕТЕ ПОСТРАДА ТЕЖКО ОТ ВОЛТОВА ДЪГА

8-годишно дете от силистренското село Голеш е в тежко състояние, след като е било поразено от волтова дъга. Това съобщиха вчера от Областната дирекция на МВР в Силистра. Инцидентът е станал на 19 октомври около 16,20 ч.

По първоначални данни момчето се покатерило на стълб от електропреносната мрежа и след като било поразено

от волтова дъга, паднало от височина 6-7 метра. Момчето е транспортирано за лечение във varненска болница. То е с тежки травми и изгаряния. По случая е образувано досъдебно производство.

Припомняме, че това не е първият случай с дете, поразено от волтова дъга. Преди десетина дни 12-годишно момче загина при сходни обстоятелства в село Алеко Константиново.

ДУМА

ВТОРНИК 23 ОКТОМВРИ 2018

3,7% ръст на икономиката и 1,7% инфлация гогодина

Правителството написа предизборен бюджет на чешмичките

Икономически ръст от 3,7%, инфлация от 1,7% и брутен вътрешен продукт от 116,4 млрд. лв., предвижда бюджетът на държавата за следващата година, публикуван от Министерството на финансите за общеизвестно обсъждане. Както е известно, бюджетните прогнози на управляващите за отиващата си година тотално се провалиха, след като бе официално отчетен по-малък икономически ръст от предвидените 3,9, а инфлацията гони рекордни равнища от години насам.

Според проектобюджет 2019 г. следващата година трябва да приключи с минимален дефицит от 0,5%. Бюджетните сметки са разчетени при 1,7% средногодишна инфлация, която леко ще се увеличи до 2,6% през 2020 г. Безработицата ще продължи да намалява - до 4,8%.

Покачването на възнагражденията е едно от перата с голем ръст на разходите за дограма. То ще гълтне около 1 млрд. лв. Фонд "Работна запла-

та" в бюджетния сектор ще се вдигне средно с 10%, като от отделните министерства и ведомства зависи какво ще е индивидуалното покачване на заплатата на всеки отделен служител. Разликите ще бъдат на базата на проведената атестация на работата на служителите.

Единствено възнагражденията на учителите (педагогически персонал) ще се покачат с 20%, което ще струва 330 млн. лв. на фиска. В началото на мандата си кабинетът "Борисов 3" се ангажира да вдигне двойно заплатите на учителите до 2021 г. и за трета поредна година изпълнява ангажимента си. Целта е през 2021 г. средната учителска заплата да достигне 1860 лв. бруто, което прави 1600-1700 лв. "чисти пари", докато директорите на училища трябва да получават около 2000 лв. нето.

Разходите за издръжка на работещите в публичния сектор ще са 11 млрд. лв. За пенсии са предвидени с 1,5 млрд.

лв. повече в сравнение с тази година и така общо 4 млрд. лв. ще бъдат преведени на НОИ, за да изплаща парите за старост. За социални и здравносигурителни плащания сумата ще стигне над 17 млрд. лв. През периода 2019-2021 г. правителството планира да пласира ДЦК между 800 млн. и 1,25 млрд. лв. Дельт на дълга от БВП ще спадне до под 23%. Догодина целевата субси-

дия за капиталови разходи се увеличава с 10 млн. лв. Парите ще бъдат насочени към 131 малки общини, от 4-а и 5-а категория, всяка от които ще получи по 25 000 лв. допълнително за капиталови разходи. Всяка от общините сама ще решава за какво ще похарчи средствата. Практика да се раздават пари за дребни проекти по селата преди избори, например за "чешмички" и боядисване на

пейки, беше въведена още от кабинета "Саксбурготски", но очевидно ноу-хауто се харесва от кабинета "Борисов".

Председателят на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова призна, че и тази година очаква обвинения към финансовото министерство и изобщо към управляващите, че умишлено се подценяват бюджетните приходи, за да може в края на годината казаната да е на плюс и да се стигне до "удобно" харчене на излишъка без санкцията на парламента, само с постановления от Министерски съвет. Тя очаква да има проблеми, свързани с бюджета на МВР, МО и Министерството на правосъдието. Още миналия месец съдебната власт поискава за дограма 769 милиона лева. Това означава 17% увеличение на магистратските заплати. 2400 лв. трябва да е минималната заплата на магистрати в съдебната власт, с която да стартираят 2019 г. Близо 100 милиона лева ще бъдат отделени за заплатите.

Дългът на България е близо 26 млрд. лв.

Дългът на България за 2017 г. е в размер на 25,908 млрд. лева, което се равнява на 25,6% от брутния вътрешен продукт (БВП) на страната. Това са окончателните данни на Националния статистически институт (НСИ) за миналата годи-

на. Дългът на България за 2016 г. възлезе на 27,3 млрд. лв., или над 29% от БВП. Тогава той се повиши чувствително спрямо предходната 2015 г., когато беше 25,99%. През 2014 г. той достигна 26,97%, докато през 2013

г. беше 17,01%, показват още данните на националната статистика.

През миналата година институционален сектор "Държавно управление" отчита бюджетен излишък от 1,145 млрд. лева, или 1,1% от БВП, който стабилно расте

през последните години. Само през 2014 г. секторът е отбелаяз огромен дефицит от 4,5 млрд. лева. Излишъкът в подсектор "Централно управление", в който влизат всички държавни предприятия, е в размер на 969 млн. лв., или 1% от

БВП. Подсектор "Местно управление" е реализирал излишък от 239 млн. лв., а в подсектор "Социално-осигурителни фондове" има дефицит от 63 млн. лева.

През последните десет години консолидираният дълг на сектор

"Държавно управление" се е увеличил със 160% по данни на Българската стопанска камара. От присъединяването на България към Европейския съюз през 2007 г. от 10,4 млрд. лева дългът е нараснал до 25,908 млрд. лева.

СПОРЕД БИЗНЕСА

Подмяната на касови апарати е удар за легалната икономика

Бизнесът определя масовата подмяна на касовите апарати заради новите изисквания на приходната агенция като пореден удар върху легалната икономика. Старите фискални устройства трябва да излязат от употреба до края на март следващата година, срок, който според търговците е нереалистичен. Целта на промените, обяснена от НАП, е отчитането на продажбите в реално време, софтуерът се подменя или се пренастройва, за да се отчитат търговците на всеки пет минути за всяка касова бележка. "Потребителите пък ще имат възможността да проверяват чрез разработено от приходната агенция приложение дали касовите бележки, които получават, са реални. Какво извън допълнителния финансов разход притеснява бизнеса", каза Ричард Либеров, председател на асоциацията на заведенията, цитиран от БНР.

"Говорим за фискален апарат, който трябва да бъде сменен, който струва триста лева, а сега най-вероятно ще струва повече. Тук става дума за смяна на софтуерната програма също. Изиска се от НАП цялостен достъп до програмата и до целия софтуер на заведението. Това

значи всеки един чиновник да има пълен достъп до ноу хау на всяка седмица, а няма как да бъде гарантирано, че няма да има злоупотреба с това ноу хау", каза той. Затова браншовите организации, които работят с фискалните устройства, настояват за промени в законовите разпоредби и от шест до девет месеца отсрочка за изпълнението на измененията. Бизнесът поискава още всеки софтуер да бъде сертифициран преди въвеждането му на пазара, за да се избегнат случаите, в които един софтуер се обявява за несъответстващ на изискванията на наредбата, преди да е осъществен съдебен контрол.

Около 330 млн. лева губи хазната годишно от неотчитане на обороти, съобщи пък говорителът на Националната агенция за приходите Росен Бъчваров.

Управителят на БНБ с висока оценка

Управителят на БНБ Димитър Радев получи оценка А- в престижната класация на списание Global Finance - годишните награди на най-добриите управители на централни банки. Тези награди се основават на класация сред губернаторите на 85 държави и са известни под името Global Finance World's Best Central Banker 2018. За сравнение, същата оценка получава и Марк Карни - управител на Английската

централна банка. А президентът на Европейската централна банка Марио Драги е с оценка А.

Управителите са оценини по постиженията в области като контрол над инфлацията, стабилност на паричната единица, цели, свързани с икономически растеж, лихвенна политика. Оценките са от А (най-високата) до F (най-ниската), като награди се дават само на управителите получили оценка А-. Според класацията

с оценки В - по-ниски от тези на губернатора на БНБ, са управителите на централните банки на Чехия, Полша, Унгария, на скандинавските държави, които не са членки на еврозоната, както и на Швейцария.

ОЧАКВАТ СЕ 1,7 МЛН. ЧУЖДЕНИЦИ ПРЕЗ ЗИМНИЯ СЕЗОН

одготовката за зимния сезон в големите ски курорти вече започна. Колко ще струва почивката през зимните месеци този сезон и къде най-евтино ще можем да караме ски или сноуборд. Очакванията са 1,7 млн. чужденци да влязат в страната през зимните месеци, като 210 хил. от тях ще карат ски или сноуборд, предаде Нова телевизия. Преди дни Банско беше обявен за най-евтината ски дестинация в Европа сред 31 курорта. Седмична ваканция там струва 405 паунда, показва британската класация.

В Боровец ден по пистите вече ще струва 58 лева. При онлайн предзареждане отстъпката ще е 5%. Та-

ка ще бъде новата цена и в Пампорово. Там картата от 58 лв. ще важи за двете писти - "Пампорово" и "Мечи чал", между които туристите ще се извозват с шатъл. Все още концесионерът в Банско не е обявил цените на картите. Но вероятно ръст ще има и там.

"Нашата ценова политика въобще не е въвеждаща по отношение на лифт картите. Туроператорите е хубаво да знаят цените, за да си направят кампаниите, да продаваме много по-рано, а не да чакаме последния момент", коментира Димитър Попов от Асоциацията на българските туропратори.

Незавидната съдба на летище София

След дългогодишни сканали аеропортът губи шанса за регионален транспортен център

Евгени ГАВРИЛОВ

на провал, но от друга страна, бяха удобни - чрез тях бяха източени милиони левове! А имаше приказки на тогавашните управници, че новото летище София, както и магистрала "Струма" трябва да бъдат готови за олимпиадата в Атина през 2004 г. Пълна заблуда и провал на мечтите.

Одобреният генерален план на летището през 2000 г. бе на практика доразвиване на идеяния проект на „Халкроу“. Естествено добре би било да се стигне до изграждането на изцяло ново летище с писта за излитане и кацане далече от градските квартали, с модерна инфраструктура, но за пускането му в експлоатация бяха не-

по какво си приличат София и Дъблин. Отговорът е единозначен - по летищата. И в двета града те са правени по един и същ германски проект точно преди 80 г. Сега между тях не може да става и дума за сравнение. Дъблинското е с няколко обиколки напред. Иначе близо 50 г. се правеха проучвания за разширение на летище София! През 1986 г. се разработи втора писта, която стигаше до с. Равно поле! Щяха да я строят японци, но явно не се намериха пари. Дойдоха промените и темата стана сякаш още по-актуална, защото се намесиха и т.нр. екологични организации. Новата власт трябваше да се съобразява и с тях.

Проучване

През 1993 г. бе поръчано технико-икономическо проучване на британска консултантска компания „Халкроу“, която трябваше да предложи място за нова аерогара. Тя предложи това да бъде сегашната площадка или да се гради чисто нова писта при с. Кривина. Типично по нашенски след поредица от обжалвания нещата останаха само на хартия. След това, през 1996 г. британска фирмата „Сър Александър Гиб“ направи и прединвестиционно финансово проучване за реализацията на генералния план на София, свързан с аерогарата. Доста пари бяха похарчени, но отново без резултат.

Така постепенно стана ясно, че нашето летище не може да стане по-добро от националните летища на Гърция, Турция, Румъния и Сърбия! Защото проектите предварително бяха обречени

КАНДИДАТИТЕ

Manchester Airports Group

Manchester Airports Group (MAG) бе първата компания, която обяви намеренията си да участва в процедурата за концесия. Компанията притежава и управлява три летища във Великобритания. Акционери са общината в Манчестър и Industry Fund Management (IFM). IFM е инвестиционен австралийски пенсионен фонд, притежаващ дял в 16 летища в Австралия и Европа, включително летище Виена. За концесията на летище София MAG ще участва в партньорство с Beijing Construction and Engineering Group International (BCEG). Китайската държавна компания в момента изгражда пекинското международно летище Даксинг, което ще разполага с 9 писти и ще обслужва 130 млн. пътници годишно.

Fraport

Един от най-често спряганиите кандидати е операторът на летището във Франкфурт Fraport. Компанията вече управлява летищата във Варна и Бургас. Тя има 60% участие в дружеството концесионер „Фрапорт туин стар еърпорт мениджмънт“ като неин местен партньор е компания от групата на „Химимпорт“. Fraport има силно присъствие и в региона. Съвместно с гръцката Stantel оперира 14 летища в Гърция. Управлява и летищата в Любляна, Антилия и в Санкт Петербург. Компанията оперира още две летища в Бразилия, летището в Лима, Хановер и една аерогара в Китай.

First State и AENA

Друг кандидат е австралийският фонд First State в партнь-

орбодими минимум 500 млн. USD без стойността на земята с площ 4 хиляди и 500 дка. Освен това при многогодишните изследвания бе направен изводът, че именно този район на Софийското поле - между сегашното летище, Ботевградско шосе и селата Бусманци, Кривина, Равно поле и Долни Богров, е най-подходящ за ново летище, като направлени-

ето на сегашната писта е с най-добри аeronавигационни показатели. Никъде по света няма изградено ново летище на 5 км от старото, задрасквайки построеното до момента.

Проект

В крайна сметка се стигна до половинчатия проект на холандската фирма HAKO "Реконструкция, развитие и разширение на летище София" или т.нр. ЛотБ1 - строителство на нов пътнически терминал и Лот Б2 за изграждането на нова пистова система. За изграждането на нов пътнически терминал бяха подписаны два меморандума. През септември 1997 г. бе склучен договор за заем от 60 млн. евро между държавата, Европейската инвестиционна банка и летище София. Подписан бе и финансов меморандум за безвъзмездна помощ от 50 млн. евро по програмата ИСПА между Европейския съюз и българското правителство през декември 2000 г. Първият проект за изграждането на новата писта бе поверен на консорциума "Мохамад Абдулмохсин ал Кхарафи и синове" от Кувейт и "Адмак Дженирал контрактинг къмпъни" от Обединените

Средствата от концесията ще се използват за изграждане на нова писта и закупуването на нов подвижен състав за държавните железници.

орство с компанията, оперираща летището в Барселона. Това е AENA aeroportos. Тя оперира 47 летища и 2 хеликоптерни площици в Испания, като държи контролния пакет и в лондонското Лутън. Отделно AENA Group е директно или индиректно въвлечена в управлението на 27 други летища по света. Според сайта на AENA тя е най-големият летищен оператор в света с 265 млн. пътници през 2017 г., а общите приходи са над 4 млрд. евро.

Летище Цюрих с фонда Meridiam

Летището в Цюрих се притежава от оператора Flughafen Zurich (FZAG). Компанията ще участва заедно с фонда Meridiam, като все още не е ясно дали ще се включи и трети участник. Компанията е основана през април 2000 г. и е листната на швейцарската фондова борса (SIX Swiss Exchange), като с най-голямо участие, минимум една трета, в компанията е кантонът Цюрих. В международен план Flughafen Zurich има сърдечно развитие в Латинска Америка.

Aerports de Paris Group

Groupe ADP управлява летища под бранда Paris Aeroport, под който попадат три парижки летища. Глобално групата оперира на 26 летища в света през 2017 г., през които са преминали 228 млн. пътници. При предишната процедура за концесия на летище София групата тръгна с турския бранд TAV, в който френската компания има 46% участие.

арабски емирства. Строителството на новия терминал бе поверено на австрийската "Шрабаг". За всичко бяха изхарчени около 500 млн. долара. Новият пътнически терминал влезе в експлоатация през 2006-а с двегодишно закъснение.

Не мина много време и стана ясно, че разширението летище започва да отеснява, преди да е достигнало капацитетните си възможности и за да остане конкурентно на регионалния пазар за авиационни услуги, трябва нова модернизация. Затова естествено са необходими пари, които няма откъде да дойдат. И управлението на ГЕРБ тръгна по пътя на най-малкото съпротивление - концесията. То два пъти обявява процедура за нея. Първата бе отменена от служебното правителство на Огнян Герджиков. Втората започна с решение на кабинета „Борисов 3“. БСП поискава нейното прекратяване с аргумента, че аеропортът е печеливш и е обект на националната сигурност.

Съмнения

От левицата изказаха съмнения, че процедурата отново е нагласена и има избра-

нен от една съседна на България държава, по думите на депутата Елена Йончева. БСП внесе в парламента специално проекторешение за прекратяване на процедурата, но то бе отхвърлено от мнозинството. На депутатите от левицата беше отказан достъп и до докладите и анализите за летище София, изгответи от Световната банка и Европейската банка за възстановяване и развитие.

Представители на БСП внесоха и сигнал до главния прокурор с твърдението, че процедурата е открита в нарушение на закона. Конкретно те се позовават на чл.24 от Закона за концесии, според който не се възлагат концесии при опасност за националната сигурност и отбрана на страната, за живота и здравето на хората. Освен това в сигнала се цитира и правителствено постановление, в което се твърди, че летище София е обект от националната сигурност. Депутатът Филип Попов намекна, че за определен кръг от хора има облага от тази процедура. Иначе по думите му няма смисъл печеливш обект да бъде концесиониран. За 2017 г. печалбата на летището е над 11 млн. лв.

УСЛОВИЯТА

Изграждането на нов трети терминал, разширяване на втория и евентуално нова писта се изисква от бъдещия концесионер на летище София. Срокът на концесията остава 35 години, но сега има възможност за удължаване. Причината е в сериозните инвестиции, които се изисква да направи бъдещият концесионер - най-малко 1,17 млрд. лв. (600 млн. евро). При първата процедура бяха предвидени инвестиции от 306 млн. лв. Най-големите разходи са свързани с изграждането на трети терминал на летище София до десетата година на концесията. Предвидено е и разширяване на терминал 2. До петата година концесионерът трябва да проучи дали е необходима нова втора писта на летището. При доказване на потребност ще има задължение да я построи. Тъй като това са значителни инвестиции, е дадена възможност за удължаване на срока на концесията с още близо 12 години. Няма промяна в авансовото концесионно плащане и то остава като в предишната процедура - 550 млн. лв. без ДДС. Средствата ще се използват за изграждане на нова писта и закупуването на нов подвижен състав за държавните железници.

ЕВА КОСТОВА

Ти го плюеш, той вика роса ме роси. Горе-долу това правеше Валери Симеонов, докато не само потресените майки преживяваха думите на вицепремиера за тях и техните болни деца. Симеонов просто ги "отсвири" и делово като истински

Роса ги роси

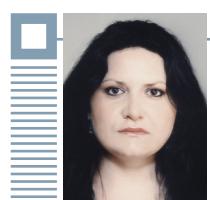
управленец от днешните се зае с важни държавни задачи. Със среща с работодатели, които продължиха с хленчовете си. Вместо да създават условия да се работи повече и по-добре, те тръгнаха да упражват хората в групови интереси при разпределението на благата! Ами, не може да бъде! А

къде бяхте досега? Или леко ви изтикаха от това разпределение? Досега грижата ви за политики и реформи на пазара на труда, за пенсионното осигуряване, трудово-медицинската експертиза, съдебната система, административната реформа, сигурността, енергетиката, образованието, спря до под кру-

шата. Но не спряха исканията на босовете за по-широко отваряне на вече отворената врата за внос на чужди работници, нежеланието да плащат трите дни болнични, квотите за наемане на хора с увреждания, искането да не се вдигат данъци и такси за бизнеса, но да има облекчения разни и т.н. И

ния бизнес, при 4 млн. 376 хил. души в трудоспособна възраст 1,6 млн. искат да напуснат България в търсене на постоянна заетост на вън. И тъжното е, че най-склонни да живеят зад граница са младежите, следвани от хора до 40-годишна възраст. А вие си поговорете с Валери Симеонов...

Шо лъгахте?

МАЯ ЙОВАНОВСКА

"Направихме анализ на законодателството, свързано с качеството на храните. Той показва, че само при месните продукти нямаме изисквания, които да определят минимални съдържания на определено количество месо или други параметри". Това каза през май земеделският министър Румен Порожанов. Тогава той обяви, че има ра-

ботна група, която съвместно с браншовите организации подготвя нови задължителни стандарти за основните храни - месни и млечни - като мярка срещу двойния стандарт. Нормите щели да определят например минималното съдържание на месо в колбасите и на мяко в сиренето и кашкавала. Изискванията щели да задължат производителите да правят кренвиршите с поне 75% месо. А храните, които не отговарят на стандарта, ще бъдат излагани в отделни витрини, за да не заблуждават потребителите. Това по неговите обещания трябва да стане до месец и половина.

Пет месеца по-късно

се оказва, че работната група е до под кривата круша. Това стана ясно от обясненията на експерт от земеделското ведомство. Имало там някакъв текст, оставало обаче "да се разберем за подхода, за минималните изисквания". Работата била наполовина. Доколкото изобщо е работила тази група, експертите в нея са се занимавали не с минималните изисквания, които да гарантират, че когато българинът - най-бедният в ЕС, си купи кренвирш, в него ще има 50 или 75% месо. Въщност е подготвен за въвеждане нов стандарт за колбасите, наречен "Екстра клас". Нищо конкретно не ни казват и за него, но било възможно да отпад-

не въведеният преди повече от 8 години от Миро Найденов стандарт "Стара планина". Даже все още не било решено и дали изобщо изписването на процента месо ще бъде задължително. Защо тогава, господин Порожанов, ги ручахте жабетата преди 5 месеца? "Естра" продуктите и сега са на пазара и който има пари, може да си ги купи. Качеството обаче по закон не е задължително, задължителна е единствено безопасността на продуктите. Това бе основното изискване на ЕС към нашите храни. Затова и пазарът ни бе залят от евтини и некачествени продукти. И ще си ядем кренвиршите без месо.

Връх на глупостта

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Ако някой иска да види на живо какво представлява днешна България - нека посети центъра на София и се полюбова на т.нр. Бронзова къща. Три месеца след като беше завършена и два месеца преди бъде премахната, вчера тя бе и официално "открита". Така и не ста-

на ясно защо цялото това "мероприятие" се случва точно сега. Инак символът на българското европредседателство и последвалото я австрийско е гълтнал като разходи цели 300 000 евро, предоставени от спонзори и от австрийската страна, като фундаментът е дело на Столичната община. Е, имало средства за "усвояване"... За далеч поважни социални проблеми у нас няма и стотинка, но за подобни "проекти" се намират бали с пари.

Не знам струва ли си въобще да коментираме този истински апoteоз на глупостта, тази ярка доминация на реката над обикновените хора. Ле-

гитимация на харчовете за вредни неща. За някаква естетическа стойност и дума не може да става. Но нека поне припомним, че мавзолеят, дето беше като бункер, го бяха вдигнали за 7 дни, а това хилаво скеле от кухи тръби го влячиха месеци.

Някой вманичен културтрегер или политикан с "евроцивилизационен" подход може да възрази, че народът е прост и не разбира от "модерно изкуство". Но нека обясни тогава тази "инсталация" към кого е насочена - за софиянци и гости на столицата от провинцията, за чуждите туристи или за начес-

ване на нещие его? Цялата ситуация около това уникално недоразумение е абсурдна и представява тотална издънка на властите - и общински, пък и на държавата. А ако все пак помислят и решат да има някаква полза от железарията, най-добре да я раздадат на "братьята" след демонтажа - те поне ще спечелят нещичко, ако я предадат на вторични сировини. Но кой знае - може пък властта да има друга тънка мисъл - да я ползват за друг един мавзолей на сегашния пръв държавен и партиен ръководител, като му дойде времето.

нито дума за заплати, условия и безопасност на труда, стопяването на социалните придобивки на тези, които осигуряват и вашите пари, вашите разкош и безгрижност.

Вчера в КТ "Подкрепа" отново подхванаха още един нерешен проблем с нощния труд. В България той се полага, ако не знаете, от над 400 000 души, често съчетан и с извънреден. За което получават 25 стотинки на час - вече от 10 години, когато минималната работна заплата е била 180 лв. И докато работодателите гонят Михаил из полето на тях угод-

Датата

23

ВТОРНИК 23 ОКТОМВРИ 2018

1863 - В СВИЦОВ СЕ РАЖДА ПАНТЕЛЕЙ КИСЕЛОВ, ВОЕНЕН ПЪЛКОВОДЕЦ (УМИРА 1927 Г.).

Генерал от пехотата край Тутракан, герой от добруджанска кампания от 1916 г., герой от сраженията при Гечкени и Селиолу в Балканската война и от отбраната на Видинската крепост през Сърбско-българската война (1885). През своята бляскава кариера е начело на най-елитни части от българската войска. Ка-валер на високи военни отличия.

1920 - РАЖДА СЕ ДЖАНИ РОДАРИ, ИТАЛИАНСКИ ПИСАТЕЛ (УМИРА 1980 Г.).

След смъртта на двама близки приятели и затварянето на брат му Чезаре в концетрационен лагер става член на Съпротивата и през 1944 г. се присъединява към Италианската комунистическа партия. През 1948 г. започва работа като журналист във в. "Унита" и пише книги за деца. През 1970 г. е удостоен с престижната награда "Ханс Кристиян Андерсен". Сред най-известните му творби, издавани и на български език, са "Приключенията на Лукчо", "Продавач на надежда", "Приказки по телефона" и др.

1942 - РАЖДА СЕ МАЙКЪЛ КРАЙТЪН, АМЕРИКАНСКИ ПИСАТЕЛ, СЦЕНАРИСТ И РЕЖИСЬОР (УМИРА 2008 Г.).

През 1969 г. излиза романът му "Щамът Андромеда", който бързо става бестселър и скоро след това е екранизиран. През следващите години Крайтън активно пише художествени и публицистични книги, сценарии, работи като режисьор. Сред произведенията му се открояват преведени и на български книги "Джурасик парк", "Фатален срок", "Състояние на страх", "Жертвата", "Големият влаков обир" и др. Удостоен е с множество литературни и кинематографични премии, критиците го наричат "бащата на технотрийла".

1959 - РАЖДА СЕ АТАНАС КОМШЕВ, СЪСТЕЗАТЕЛ ПО БОРБА КЛАСИЧЕСКИ СТИЛ, ОЛИМПИЙСКИ ШАМПИОН (УМИРА 1994 Г.).

Възпитаник на НСА. Печели златен медал на Олимпиадата в Сеул през 1988 г. Трикратен световен вицешампион - 1982, 1983, 1986 г. Носител на два бронзови медала от световни първенства (1985 и 1987). Два пъти е печелил Европейското първенство по борба (1984 и 1986).

2002 - ТЕРОРИСТИЧЕН АКТ В МОСКВА.

На тази дата в 21 ч. московско време над 50 чеченски терористи нахлуват в театралния център на ул. "Дубровка" по време на популярния мюзикъл "Норд-Ост". Терористите взимат 916 заложници, сред които 62-ма чужденци, и настояват да се прекрати операцията на федералните войски в Чечения. На мястото идват спецчасти, а терористите заплашват да взривят сградата. Сагата приключва на 26 октомври, когато руските командоси атакуват сградата. Според официалната информация убитите терористи са 42, 129 жертвите от заложниците.

Вандализъм без граници

В късна добра през октомври 2018 г. отново бе осквернен паметникът на Съветската армия. Пак бе призована Столичната община да премахне този "позор" за София. Дни след това в Япония български вандали оскверниха и мемориал на свещени за човечеството жертви. Как да наречеш подобно посегателство!

Ние не знаем каква патологична злоба битува в главите на нашите не-наситни русофоби, но за нас, стотиците хиляди обикновени българи, паметникът на Съветската армия винаги предизвика радост, възхищение, уважение и обич към тези, които с кръвта си удавиха фашисткия звяр и спасиха човечеството от "кафявата чума" - фашизма. За нормалния човек е учудващо непонятно как е възможно да бъде наречен "позор" паметникът на тези юноши-войници, които през юни 1941 г. по мъжия и завладяващ призив "Вставай, страна огромна", напуснаха студентските аудитории, навлякоха воинишките шинели и влязоха в окопите, на тези, които слязоха от тракторите и комбайните и се качиха на танковете, на тези, които на 7 ноември 1941 г. с нахлупени ушанки преминаха пред Мавзолея на Ленин, заминаха направо на фронтовата линия и спряха и отблъснаха напиращите към Москва "проклети фашистки орди". Фигурата на младия червеноармеец на паметника, който е вдигнал високо над главата си автомат, оръжието, с което беше сражен коварният враг, е израз на радост за извоювания мир и готовност да хвърли това оръжие и да започне мирен, създателен труд. Ние, стотиците хиляди българи, с огромна радост, обич и букети посрещнахме тези млади бойци червеноармейци с износени войнишки гимнастърки и опушени от барабутен дим лица, които в преследване на немските пълчища преминаха през родната страна, без да пукне една пушка... Тяхното присъствие даде сили и смелост на нашите борци антифашисти да освободят от фашистка диктатура родната страна. С пълно основание ги наричаме освободители, защото ако не бяха те, боят на разстреляните невинни деца, като тези от Ястребино, щеше да е многоократно по-голям. Ако не бяха те, боят на разстреляните на 31 декември 1943 г. 16 души ятаци на Араба-

Позорът е за тези, които докараха мизерия и омраза

Проф. Михаил СЕМКОВ

конашкия проход и убитите на 26 юни 1944 г. 19 души партизани край с. Брусен, щеше да е многократно по-голям. Ако не бяха те, огнените кълба на запалени яташки къщи като тези в махала Космата и махала Камънче щяха да са многократно повече. Ако седнем над географската карта на България, трудно бихме открили град, село, махала, колиба, където да не е пролята чиста и свята кръв на борци-антифашисти. Затова и сегашните, и бъдещите поколения винаги ще почитаме и обичаме братята руси като освободители.

Справедливостта изисква да се каже, че целокупният български народ не е единен в това отношение. Някол-

ко стотици, а може би и хиляди палачи и главорези, които, по израза на писателя Антон Страшимиров, "клаха народа, така, както и турчин не го е клал" и които след 9 септември получиха възмездие от народните маси, за тях руснаците и борците-антифашисти не са освободители, а поробители, диктатори, убийци.

По стечание на историческите събития след 1989 г. във всички бивши социалистически страни в Европа настъпиха коренни обществено-политически промени. Започна най-голямото в цялата дълга наша история безумие - съзнателно, планово разграждане и унищожаване на създадената в продължение на четири десетилетия икономическа база в страната - мъжка индустрия, модерно селско стопанство, наука, култура, образование, здравеопазване. В своята бездълна злоба към всичко построено по времето на социализма, днешни управници по върховете не се посвещаваха да унищожат всичко, с което бяхме на първи

позиции в Европа, и да посегнат дори на хляба на народа. Благодарение на действията за разруха на всичко по време на прехода сега ние заемаме последно място по бедност и негативни икономически и обществени показатели в Европа.

За тези, които не само, че не творят, а рушат, и с голяма баданарка цапят наляво и надясно не само паметници, а искат да заличат великия създателен подвиг на целия народ по време на социализма, ще завърша със стиха на Базов:

"Тириани, всуе се морите!

Не се гаси, туй що не гасне!

Лучата, що я днес гасите,

тя на вулкан ще да порасне."

П. П. Управлятелният съвет на БАС се присъединява към позицията на проф. Семков.

Бойна слава, болка и утеша

Журналистът Димитър Копривленски на 80 години

Георги Й. ГЕОРГИЕВ

"БОЙНА СЛАВА, БОЛКА И УТЕХА" е деветата книга на Димитър Копривленски. Във Военното издателство през 1992 г. той направи първата си крачка с "Първостроители на Българската артилерия". През 1999 г. излезе "Бог преди да се роди". Третата авторска рожба на дългогодишния старши редактор във военната редакция на издателството Димитър Атанасов се появи през 2001 г. под заглавие "Първостроители на Българската армия". Две години по-късно излезе втора книга същото заглавие. Изпитах другарска радост, тъй като още през 1982 г., когато бях началник на Военното издателство, дадох път на специалиста по артилерия и ракетни войски към редакторския стол.

След успешното завършване на Военната академия "Г. С. Раковски", той служи в Щаба на артилерията на трета дивизия в Благоевград и от там сътрудничеше на в. "Народна армия", завърши и "Журналистика" в СУ. Димитър Атанасов системно подготвяше своите книги. През 2003 г. излезе "Войводи с пагони", през 2005 - "Столицата на Ракетните войски". Димитър Атанасов се превърна в летописец на ракетните войски. Това беше неговата тематична територия, която упорито завладяваше. Упорито и методично подготвяше своя капитален труд "Записки по българските ракети", който излезе през 2012 г. През 2015 г. издателство "Пропелер" поднесе на читателите публицистичната му книга "Ракетчик №1 на България". Очевидно е из-

растването на плодотворния автор, който с псевдоним Димитър Копривленски създаваше вълнуваща и убедителна публицистика за ДУМА и други леви издания. Обърнах му внимание, че може да подгответ народчна документална книга, която ще има своята аудитория. В първата глава - "Военачалници, които помня", за първи път е събрал не спомени, а художествено-публицистични очерци за цяло съзвездие изтъкнати строители на армията, обаятелни образи, близки на останаващите по последни наборни войници на Отечество. И тази книга на Димитър Копривленски показва, че военната служба е преди всичко тежък труд, устрем и събоетдаване в името на Родината. Когато се занимавах с текста, не можех да се освободя от мисълта на

Демостен, че всяка дума е ниножжна и празна, ако не се съпътства от дела. Ето тук е главното достойнство на Копривленски. Той гради образите на военни строители главно чрез техните дела. Убедително и цветисто е перото на автора, когато пресъздава исторически дейци в "Мъже в шинели". Разказан е майсторски жизнения път на генералите Радко Димитров и Климент Бояджиев от Охрид, както и за легендарния полковник Борис Дрангов от Скопие.

"България в сърцето" е заглавието на трета глава. Известният израз: "Робът се бори за свобода, свободният - за съвършенство" ни отвежда към Яне Сандански. С лекота се четат страниците, посветени на харамийските дни и нощи на Пейо Яворов, за

българския строител на самолети Цветан Лазаров, за българския войник от Габрово, който шашва Шукри паша в Одрин, за Георги Цариградски... Размах, умело боравене с огромната по обем информация, проникване в същността на операциите на театъра на военни действия показва Димитър Копривленски в главата "Фронтови победи и загуби". Подробно и компетентно е рассказало и за руските батареи на връх Шипка, за българския откривател на Одринската крепост през 1912 г. Носталгично тази част завършва с есето "Като красива песен недопята".

Б. р. ДУМА също поздравява своя автор и му желает здраве и творческо дълголетие!

Снимка БГНЕС

Премиерът Виктор Орбан не се бои да пристига
намръщен на срещите на Върха в ЕС

Унгарската традиция на революциите

За 150 години тази нация въстava
4 пъти срещу диктата на силите,
този път срещу неолибералия евроелийт

Д-р Радко
ХАНДЖИЕВ
Bulgarian Press
Pool-Budapest

През декември 2013 г. тогавашният главен редактор на сп. "Ново време" и и.д. главен редактор на в. ДУМА Юрий Борисов ми се обади. "Интересни неща стават в Унгария. Може ли да подгответиши текст?" А че процесите, които се извършват в тази страна членка на ЕС, са интересни и продължават да бъдат повече от интересни, спор няма, отдавна се бях убедил в това. Откакто се озовах в Будапеща в края на 1996 г. като кореспондент на вестника с акредитация от незабравимия Стефан Продев, бях събрали огромно количество материал.

Внимателно наблюдавах дейността на 35-годишния Виктор Орбан, който през 1998-2002 г. е вторият най-млад

министър-председател в унгарската

история. Правителството му се насочи

към радикална реформа на държавната

администрация, намали данъците и осигурителните вноски, съкрати

инфлацията и безработицата, премахна

университетските такси, възстанови

обезщетението за майчинство.

Продължи програмата на предишния

социалистически кабинет за намаляване

на бюджетния дефицит, нараснал на 4,5% от БВП.

Това стана възможно, защото при

предишното правителство на социалиста

Дюла Хорн (1994-1998 г.) практически

завърши приватизацията на

държавните предприятия. Но унгарците,

за разлика от нас, продадоха индустрията

си само на големи мултинационални

корпорации, които се задължиха и изпълниха задълженията

си да модернизират и възстановят

производството, да запазят повечето

работни места и на всичко отгоре

платиха 8 милиарда долара. Макар и

незначителна за придобитите активи,

тази сума покри част от прекомерно

високия външен дълг, страната възстанови

благоприятния си кредитен рейтинг по LIBOR.

Когато правителството на

на Орбан идва на власт, дългът успешно се погасява, икономиката е в

подем, а доходите в резултат от успешната приватизация започват да

нарастват. Инвестициите също

продължават да растат. Това обяснява

успехите на правителството да сведе

инфлацията от 15% през 1998 г. на

7.8% през 2001 г. А също да поддържа

растежа на БВП средно на около 4%,

да свали, макар и незначително, пла-

тежния дефицит, да сведе равнището

на дълга до 54% от БВП.

След последващото 8-годишно не-

успешно управление на социаллиберал-

ната коалиция, страната изпада в дълбо-

ка социално-икономическа, морална и

политическа криза. Външният дълг до-

стига до 83% от БВП. Съвсем законо-

мерно, на изборите през 2010 г. ФИ-

ДЕС (заедно с коалиционния си парт-

ньор Християндемократическата народ-

на партия) постига безprecedентен ус-

пех, осигурявайки си квалифицирано

парламентарно мнозинство.

ДУМА

ЕК не иска криза с Рим

Австрия обаче настоява за промяна на италианския бюджет

С действието си Еврокомисията ще се опита да избегне възникването на криза с Италия във връзка с проблемите с дефицита в проектобюджета на Рим за 2019 г., заяви еврокомисарят Пиер Московиси пред "Франс ентер".

"Европейската комисия не възнамерява допускането на криза между Брюксел и Рим, тя смята, че мястото на Италия е в самия център на системата на Евросъюза, а не извън него и аз бих искал италианската страна да запази това си положение", каза Московиси. "Ние може и да се различаваме в мненията, но това разминаване трябва да се намира в рамките, съществуващи в ЕС. Еврокомисията съвсем не възнамерява да принуждава Италия да преобрази бюджета си. Максималното, което можем да направим, е да помолим Италия, да помолим Рим да представи нов бюджет, който отчита направените от наша страна забележки и съществуващите правила в Европейския съюз."

Московиси отбелаяза, че очаква отговор от Италия в близките няколко часа. "Самата Еврокомисия ще започне разглеждането на този въпрос във вторник, но тогава този въпрос само ще бъде изнесен за обсъждане. Тези

дебати, този диалог между нас може да се протече още три седмици, и в зависимост от резултатите ще преминем към нова фаза", допълни еврокомисарят. Той подчертава, че такива мерки са своеобразна премиера в работата на Еврокомисията и ЕС.

"По-нататък ще се определя какъв трябва да бъде следващият етап в процедурата. От особено значение е самият дух на отговора на италианското ръководство, т.е. вписват ли се при своя подход в общоевропейския стандарт в бюджетната сфера. В случай, че Италия се откаже да внася промени в своя проектобюджет, ние ще обсъждаме с нея този въпрос. Искането към Италия да даде отговор не е отправено, за да обявят те нови решения, а за да бъдат зададени на тази страна определени въпроси по отношение на бюджетния дефицит, за което настоявам както и преди."

Московиси уточни, че според него Рим е трябвало да снижи бюджетния дефицит с 0,6%, а вместо това италианците го увеличиха до 2,4% от БВП. "Държавният дълг на страната представя 132% от БВП, по този показател те са втори след Гърция. Това е тежък товар, който пада на плещите на италианците." Еврокомисарят

обърна внимание на прогнозите за ръста на БВП, направени от италианска страна, като при това заяви, че те "не съответстват на действителността, към която сочат всички сериозни икономисти".

"Ако не бъде изменен, Европейската комисия трябва да отхвърли бюджета", призова австрийският канцлер Себастиан Курц, чието правителство изпълнява ролята на ротационен председател на ЕС до края на годината, в съобщение, разпространено от финансовото министерство.

Според Курц Австрия не е подготвена да подкрепи дълговете на други държави, докато тези държави умилено допринасят за несигурност на финансовите пазари.

"Сега ЕС трябва да докаже, че се е научил от кризата в Гърция", подчертава той.

Австрия е категорична, че ако Италия наруши бюджетните правила на ЕС, това ще направят и други държави.

Междувременно вицепремиерът на Италия Луиджи ди Майо коментира, че италианското правителство е готово да обсъди бюджетните цели с комисията. Очакваше се оттам да изпратят писмо на ЕК за бюджета вчера.

Откриха признания за климатична катастрофа край брега на Аляска

Учените регистрираха повторна поява на зона с аномално топла вода в североизточната част на Тихия океан в резултат на глобалното затопляне, съобщи "Сайънс алърт". По мнението им, тази зона може да доведе до екстремни климатични условия в Аляска и други райони в САЩ.

За пръв път аномалната зона бе регистрирана през 2013 г. Тя се разширява през 2014 г. и 2015 г. Специалисти приписаха разширяването ѝ на продължител-

ната суша в Калифорния и рекордно високата температура на въздуха в Сиатъл през 2015 г.

Въпросната зона повлия върху климата по западното крайбрежие на САЩ и допринае също за появата на бури и студено време по източното крайбрежие и в южната част на страната.

Според учени, виновникът за появата на аномално топла зона в Тихия океан е необично високата за есенните месеци температура на въздуха над Аляска.

ОПОЗИЦИЯТА В ПОЛША СПЕЧЕЛИ ГРАДОВЕТЕ

Полската управляваща партия "Право и справедливост" печели най-много гласове на състоялите се местни избори, но опозицията печели в столицата Варшава и други големи градове, показват данни от екзит пол, цитирани от световните агенции. Изборите, състояли се на фона на остро напрежение с Еврокомисията за водените от Варшава съдебни реформи, са смятани за тест преди изборите за Европарламент през май и парламентарните избори след една година.

Според данните на социологическата агенция "Ипсos" управляващата партия "Право и справедливост" печели 32,3% от гласовете, а опозиционната "Гражданска коалиция", съставена от центристката партия "Граж-

данска платформа" и либералната формация "Новочесна" (Модерна) - 24,7 на сто. Полската селска партия се нарежда на трето място, с 16,6% от гласовете.

Кандидатът на "Гражданска коалиция" Рафал Тшасковски печели изборите за кмет на Варшава още на първия тур, според екзит пол.

Опозицията печели също кметства в няколко други големи градове като Лодз, Познан, Люблин и вероятно Вроцлав. В Гданск и Краков кметът ще бъде избран на втория тур на 4 ноември.

Избирателната активност на първия тур се оказа по-висока от обичайното. По предварителни данни са гласували над 50% от избирателите.

Улиците в центъра на Рим и няколко метростанции се оказаха под вода в резултат на проливния дъжд, съпроводен от градушка в някои райони. За броени минути улиците се оказаха затрупани от градушката и се превърнаха в реки. Под водата се оказаха няколко станции на столичното метро и то беше затворено

КРАТКИ

Съветникът по националната сигурност Джон Болтън е в Москва за двудневни срещи с висши руски представители, след като през уикенда Вашингтон обяви изтеглянето си от договор за ядрените оръжия. Във вторник той може да говори за договора и с президентата Владимир Путин, според говорителя на Путин, който каза, че руският лидер търси "разяснения" за намеренията на САЩ

Русия никога няма да удари първа

"Русия никога няма да удари първа, гори ако е заплашена от ядрена атака". Това заяви говорителят на Кремъл след изказването на президент Владимир Путин, че руснаците "ще отидат в рая" като мъченици в случаи на ядрена война. "Никога няма да ударим първи", каза пред журналисти говорителят Дмитрий Песков.

Хашоги бил „случайно удушен”

Саудитският журналист Джамал Хашоги е починал вследствие на задушаваща хватка, с цел да не може да се дъвчи, съобщи Ей Би Си. По съведения на неговите източници от официални лица в кралятство, причината е била да се попречи на Хашоги да напусне саудитското консулство в Истанбул. Не се уточнява, дали в плановете на лицата, които са го задържали, е влизало и убийството на журналиста.

Торнадо удари Кипър

Мощно торнадо отнесе над 40 къщи в две населени места в Кипър. Стотици хора останаха без дом. Части от слънчевите панели на някои сгради изхвърчали на километър разстояние. Няма жертви, но стихията е нанесла щети за милиони. Очевидци разказват, че долната част на фуниния е била висока над 200 метра.

Канада се разлюля

В Тихия океан, западно от канадския остров Ванкувър, са регистрирани няколко силни земетресения. Серията трусове започва с магнитуд 6,6. След 33 мин. е регистрирано събитие с магнитуд 6,8 и след още 6 мин. - с магнитуд 6,5. Последвали са от по-слаб трус с магнитуд 4,9. Епицентрите и на трите силни труса са в акваторията на океана, по известен разлом.

„Хабъл“ спря

Космическите телескопи "Хабъл" и "Чандра" не работят и в НАСА не знаят защо. Преди дни телескопът "Хабъл", който е отговорен за едни от най-емблематичните снимки на Космоса, навлезе в режим пестене на енергия и на практика спря да работи. Малко след него работата спря и телескопът "Чандра".

Заев съкраща процедурата за конституционните промени

Промените в конституцията на Македония ще станат готови за по-малко от 15 дни, обяви премиерът Зоран Заев по време на обществено обсъждане в град Валандово, съобщи МИА.

“Вярвам, че можем да направим това за 15 дни и колкото е възможно да съкратим процедурата. Вярвам, че е възможно да хармонизираме усилията си. Колкото повече напредваме, толкова по-ясно ще ни става, че няма нищо “скрито-покрито” в тези поправки. Те ще ни обединят и ще гарантират бъдещето на страната ни”, заяви Заев.

Той обеща, че кабинетът му ще отиде в парламента с предложение за конституционни промени в съответствие с Договора от Преспа, а после управляващи и опозиция заедно да ги обсъдят за окончателен вид.

В отговор на въпрос премиерът изтъква, че внимателно се е запознал с 4-те искания на 8-те опозиционни депутати, гласували за промените. Това бяха депутати от ВМРО-ДПМНЕ, който обаче бяха изключени от партията веднага след гласуването. “Едното е да се

ПРЕМИЕРЪТ ГОТОВ ДА ПРИЕМЕ ИСКАНИЯТА НА ОПОЗИЦИОННИТЕ ДЕПУТАТИ, ОДОБРИЛИ ДОГОВОРА С ГЪРЦИЯ

потвърди македонската идентичност, второто е свързано с практическото приложение, което вече е включено в споразумението. Аз съм убеден, че те искат ясно формулиране на връзката между членството ни и вътрешната употреба, т.е. допълнителна уговорка, че пълната употреба на името вътре в Македония ще започне, когато страната стане пълноправен член на ЕС”, обясни Заев. По думите му третото искане е свързано с предпазни мерки, ако Гърция не успее да ратифицира Договора от Преспа или създаде препятствия за евроинтеграцията на Македония. Накрая депутати изразяват желание да се подобрят отношенията между парламентаристите от всички партии.

Пред телевизия ТВ 21 четириима от опозиционните депутати, гласували за конституционните промени, заявиха, че не са взели пари, а са гласували според собствените си убеждения за ин-

тересите на страната.

“Съвсем съзнателно и със смелост, имайки всички аргументи, решили Македония да върви по единствения път към евроинтеграция... Ние сме едно семейство, което трябва да върви заедно към интеграция в ЕС и НАТО, с пълната подкрепа на нашите приятели от Вашингтон”, обясни Сашо Василевски. По данни на македонския сайт “Плус инфо” той е сред онези четириима от общо 8-те депутати, гласували за промените, които са фигуранти на съдебни дела и се смята, че по тази причина са гласували с мнозинството.

“Отхвърлям всякакви спекулации и намести от компрометиращ характер. Решението беше взето по собствено убеждение. За съжаление правилните решения не винаги са популярни, но разумът трябва да наддее. Нашето място е в ЕС и НАТО. Трябва да има национално помирение, за да

продължим напред”, заяви Емилия Александрова.

“Категорично отхвърлям всички твърдения за каквато и да е натиск. Гласувах по свое убеждение, че трябва да се даде шанс на процеса, който ще приближи Македония към НАТО и ЕС”, заяви и Нола Исаиловска Старова.

Междувременно гърцкият министър на отбраната Панос Каменос заплаши да напусне правителството, ако договорът с Македония влезе в парламента. “Ако Договорът от Преспа влезе за гласуване в гърцкия парламент, “Независими гърци” ще напуснат правителството”, заяви коалиционният партньор Панос Каменос. Той говори в Солун пред членовете на Националния съвет на партията, пред които направи отчет за четиригодишното участие на политическата формация в управлението. Каменос обаче обясни, че правителството на Алексис Ципрас няма да падне.

ПРОФЕСОР ВЛАДО БУЧКОВСКИ

Оптимист съм за отношенията ни

В Скопие Вярвам, че работите ще се движат само напред

Разговорът води
Зорница ИЛИЕВА

□ Макар и извън СДСМ, Вие сте не само бивш лидер на тази партия, не само сте били премиер на Македония, но и като професор по римско право сигурно имате становище относно позициите на настоящото ръководство на СДСМ и премиера Зоран Заев във връзка с прилагането на условията от Преспанското споразумение. Бихте ли ги споделили и за нашите читатели?

- СДСМ с лидер Зоран Заев ще бъде фаворит и на извънредните избори, независимо дали ще бъдат през декември или през април следващата година заедно с изборите за президент. Заев показа извънредна храброст като опозиционер, извади наяве голямата афера с подслушването и изправи на крака СДСМ като отново силна партия. Като премиер за 18 месеца заслужава позитивни оценки за своята дейност. Договорът с България и Преспанският с Гърция го поставиха в позицията на един от най-изтъкнатите лидери в нашия регион.

□ Съгласен ли сте с мнението на Петър Богоески, че управляващите в Скопие са били наивни и неподготвени, когато са водили преговорите с Гърция за постигане на споразумение, което ще отвори път за членство в НАТО и ЕС? Наистина ли само “македонски инат” е бил в основата на поведението им при дебатите с

Проф. БУЧКОВСКИ е лидер на СДСМ през 2004 г. и премиер на Македония до 2006 година. Той е юрист, доктор по римско и съвременно заложно право. Бил е сътрудник в Собранието на Македония, член на Държавната избирателна комисия, председател на Градския съвет на Скопие, министър на отбраната в правителството на Любчо Георгиевски и по-късно на СДСМ. От 2012 г. не е член на СДСМ.

Атина?

- Македония не беше нито наивна, нито неподготвена при преговорите с Гърция. Нашият главен преговарящ, министър Ни-

кола Димитров, е човек, който живее с тези преговори вече 15 години. Той беше наш представител в преговорите от 2002-а до 2008 г. и познава всички

възможни варианти. Ние постигнахме добър договор, който гарантира нашия идентитет и отваря вратите на НАТО и ЕС. Да, договорът можеше да бъде по-добър преди 10 години, но Груевски и ВМРО-ДПМНЕ с тяхната антивизия (пропаганда на “античните корени” на македонското население - бел.ред.) поставиха в неизгодно положение нашите преговорни позиции.

□ Мислите ли, че създаваните комисии от историци ще постигнат

спанския договор Гърция е защитила свои национални интереси и е станала водеща по отношение на Македония. Мислите ли, че тези виждания имат основание?

- Преспанският договор е асиметричен. Ние, македонците, дадохме много повече, но и ще спечелим повече. Ще бъдем скоро в НАТО, ще започнем преговори за членство в ЕС през юни догодина. Вижте, и в Гърция опозицията е против Преспанския договор. Мицотакис и “Нова

Македония няма друга алтернатива, освен НАТО и ЕС

в кратък период от време търсения баланс в тълкуването на историческите събития и историческите личности, които се честват и в България, и в Македония? Или политиците и от двете страни само ще ги използват, за да постигнат политически цели?

- Аз съм оптимист за македонско-българските отношения. Не очаквам съвместната комисия от историци да направи чудо и бързо да балансира историческите предразсъдъци и да премахне всички заблуди, но вярвам, че работите ще се движат само напред.

□ В България се увеличават привържениците на тезата, че с Пре-

демокрация” нападат Ципрас, че е бил благосклонен към нас и ни е признал езика и нацията. Дори министър Кодзияс подаде оставка. Не е лесно и в Гърция.

□ Как според Вас ще се развият събитията в Македония и дали наистина има политическа криза, която се превърща в институционална? Какъв е позитивният изход?

- Ще мине политическата криза. Македония няма друга алтернатива, освен НАТО и ЕС. Вярвам, че и ВМРО-ДПМНЕ ще разбере, че не може да бъде руски заложник на Балканите, а и Християн Мицковски няма да е новият Додик на Балканите.

Анкара между „кризата Брансън“ и „случая Хашоги“

Вече 15 г. Ердоган доказва, че е в състояние да се справя с клопки и предизвикателства

Зорница ИЛИЕВА

Докато в Анкара коментарите след решението на турски съд да освободи американския пастор Андрю Брансън не само не спираха, но и продължаваха да задават въпроса дали след "кризата Брансън ще се стигне до положително развитие на отношенията между САЩ и Турция", започна "сагата Хашоги". Убийството на журналиста Джамал Хашоги в Истанбул отприщи нови въпроси и нови становища не само за отношенията с Вашингтон, но и за външната политика на Анкара като цяло. Вниманието към "случая Брансън" обаче е водещо. Особено след като при срещата си с пастора президентът Тръмп отграви благодарност към Ердоган за освобождаването от турски затвор на този американски гражданин. Президентството в Анкара, както и говорителите на управляващата партия ПСР, изразиха мнение, че това е признание за независимостта на турското правосъдие. А редица т.нр. проправителствени медии решиха, че "има признания за нов период в турско-американските отношения". Един вид "кризата Брансън" приключи с освобождаването му и предстои "подобряване на отношенията". Надежди се, че

следват „жестове от страна на Тръмп“

и в повечето случаи се споменават проблемите и нерешени въпроси като премахване санкциите върху двама турски министри, оттегляне на законопроекти, които спъват отпускането на кредити и финансова подкрепа за Турция от международните финансови институции, или поне някои облекчения за Анкара във връзка с новите санкции срещу Иран, които ще влязат в сила на 5 ноември. Защото се смята, че "Иран и Турция са свързани с пълна връв", която САЩ искат да се "пресече", т.е. Анкара със сигурност ще е потърпевша от налаганите санкции върху Техеран. С внос на петрол и газ от Иран Турция покрива 50% от своите нужди и това обяснява тревогите на Анкара.

Друг въпрос е стратегията на Вашингтон за сриване на Иран чрез икономически кризи, част от които е спирането на продажбите на петрол и газ от страната на аятолосите. От тези действия ще пострада и Турция, което прави прогнозите за "normalizirane на отношенията с Вашингтон" не особено реалистични. Последва редица от пропагандни материали, в които се твърди, че "има договорка с Турция за санкции спрямо Иран", че има пряка връзка между подобряването на отношенията с Анкара и падащия курс на долара и в отговор се появяват съмнения за внушения, че "ако се изпълняват условията на САЩ, ще се преодолее бързо и икономическата криза в Турция".

В тази връзка има основание въпрос дали по този начин не се цели да се предотврати съпротивата на Анкара

срещу санкциите върху Иран? Приема се, че се прилага

тактика на моркова и тоягата

зашото на думи се говори за "добри отношения", а на дело се "засилва напискът върху Турция преди 5 ноември", казват в Анкара. Твърдения, че и "най-малката грешка поради икономически притеснения може да има висока цена", не се спестяват в малкото т.нр. неправителствени медии. Те са и тези, които информират, че "кърьове в президентството и ПСР водят проамериканска политика и криеики се зад падащия курс на турската лира, водят пропаганда в полза на САЩ". Питат "ще падне ли Турция в клопката на САЩ заради Иран", защото са убедени, че "и в опозицията, и при управляващите има та-кива, които ще се поддадат".

Ердоган е лидер с достатъчно опит и 15 г. вече доказва, че е в състояние да се справя с клопки и предизвикателства. Прагматичността му се изразява в подходящо ситуиране на Турция в политически и икономически план на международната сцена и винаги под знамето на "Турция над всичко". А вътре в страната оръжието на т.нр. исламизация върши добра работа в практиките на турския президент и то независимо от обвиненията, че е сринал "държавата на Ататюрк". Самият факт, че в Меджлиса (парламента) към неговата управляваща ПСР вече се присъединиха напусналите сътрудничество с основната опозиционна НРП (кемалисти) лидери като Мерал Акшнер, Добрата партия, и тримата депутати от "Партия на щастието", които влязоха в Меджлиса с листите на НРП, говори, че Ердоган наистина бетонира във властта и партията, и себе си като лидер. Впечатляващо е на фона на "смразена икономика" и очаквания за рецесия.

Държи здраво юздите на управлението си и трудно може да се твърди (поне на този етап) че правилото "всичко е до време" се отнася и за него. В Меджлиса преобладават националистически партии, които дали с условия (като на Акшнер) или безусловна подкрепа (партия Велик съюз с лидер Мустафа Дестиджи) осъществяват сътрудничество с партията на Ердоган, ПСР, което развърза ръцете за налагане на собствени виждания във вътрешната и външна политика. Без значение, че в някои коментари относно "кризата Брансън" има твърдения, че "в крайна сметка Анкара

е губещата страна и е полегнала пред Вашингтон". Сигурно затова има становища, че "някои жестове на Тръмп за благодарност ще смекчат за известно време напрежението", но

има напречни проблеми

които не дават основание за изводи за нормализиране на отношенията в дългосрочен план. Един от тях е вършането на Фетуллах Гюлен, обвинен за организатор на опита за преврат, в Турция. А друг, и то основен, се оказва проектът за създаване на кюрдска държава в район на Сирия (на изток от Ефрат), който се контролира от организации на сирийските кюрди като PYD и YPG, подкрепяни от ПКК. Според гласове в Анкара проектът се поддържа от САЩ. Именно информациите за съществуването му трохи турско-американските отношения, тъй като става въпрос за сигурността и териториалната целост на Турция. Преди време в реч пред привърженици в Испарта Ердоган заяви по този повод, че "терористите извън Турция не могат да спят спокойно, защото знаят, че една нощ неочекано ще дойдем и ще унищожим терористичните гнезда на изток от Ефрат". Думите се приемат като предизвикателство към САЩ, защото именно на изток от Ефрат има и американски военни бази, което означава, че турски военни сили могат да се сблъскат с американските. Ако Ердоган с "айде излизайте, ще дойдем в Мембич" само нахъсва турското общество и военните, ген. Пол Фънк, командващ американските сили в района, отговоря с "ако ни ударите, ще отвърнем в достатъчно агресивна форма". Показане на мускули и нищо повече.

Някои търсят изход от тази ситуация чрез бързо

възстановяване на разрушените мостове

с Дамаск и предлагат да се подкрепи Асад в битките му за освобождаване на оставащите извън контрола му окупирани сирийски територии. Но дали това се отнася и за окупираниите от Анкара след операциите в Африн и Идлиб райони?

Любопитно е, че освобождаването на пастора Брансън има роля не само за "стопляне на отношенията със САЩ", но според някои турски наблюдатели е дало тласък и на "ново сближаване на Анкара с ЕС". Оказва се, че в Анкара съвсем сериозно се надяват за отваряне на нови преговорни глави, за пре-

говори за митническия съюз и най-вече за отмяна на визите за турските граждани. Без значение, че Съветът на срещата на върха през юни взе решение, с което не се предвижда отваряне на нови глави. Очакванията на Анкара могат да се реализират само при ново решение на среща на върха. И при конкретни стъпки от страна на Турция за преодоляване недостатъците при спазване на човешките права, върховенството на закона, демократизация на страната и връщане на системата за разделение на властите. В Анкара са наясно, че "ЕС официално е оставил на закачалката статута на Турция като страна кандидат за членство". Остава погледът на Изток и поддържане на такива отношения с Москва и Пекин, които да балансират негативите от връзките със съюзници като Вашингтон и Брюксел.

Случаят с убийството на Джамал Хашоги

в консулството на Саудитска Арабия в Истанбул предостави на Анкара нови възможности за "точки" в отношенията не само със САЩ, но и страните от Залива. Докато Вашингтон се чуди как хем да порицае Саудитска Арабия в лицето на престолонаследника Мохамед бин Салман, хем да съхрани отношенията си с Рияд поради милиардните поръчки за оръжия, които Саудитска Арабия е подписала със САЩ, Турция ще търси компромиси, които да й гарантират печалба. Първо се предполага, че ще настоява за вдигане на ембаргото върху Катар от страна на Саудитска Арабия, защото емирът на Катар е обещал големи инвестиции в Турция. После ще настоява за инвестиции и от страна на Рияд. С предоставянето на доказателства за убийството на Хашоги на САЩ ще ги ангажира и за нови отстъпки в своя полза. Убийството е налице и вече признато от саудитска страна, но е толкова садистично и неправдоподобно като действие, че вината се прехвърля не към специални служби на Саудитска Арабия, а към хора от охраната на престолонаследника. Предполага се, че ще се търси начин злодеянието да не засегне принц Салман, а лица от ниско ниво. Някои от тях вече "катастрофираха", други са арестувани, че се реформират служби, но сянката върху Саудитска Арабия и престолонаследника няма как да се избегне. Държавният секретар на САЩ Помпео посети и Рияд, и Истанбул, съгласува позиции и даде простор за множество спекулации. Играта е задкулинна, но изиска и гласност, за да не пострада имиджът на замесени лидери или държави от ранга на САЩ и Саудитска Арабия. Рияд също има козове и може да предупреди Вашингтон, че при прекомерен натиск би насочил поглед към Москва. В такава ситуация Ердоган няма да пропусне възможността за главна роля в глобален план и ще спечели дори и само поради отвлечение на вниманието на турците от вътрешните проблеми. Тази игра му се удава.

Но светът е различен, толкова сложен и променлив, че никой не е в състояние да има трезва оценка не само в дългосрочен план, но и за ден дори. Вече не се знае какво ще донесе утре и това поддържа напрежението между хората, държавите и лидерите им, които по-често палят, отколкото гасят пожари. Включително и Ердоган.

ДУМА

ВТОРНИК 23 ОКТОМВРИ 2018

„Брекзит“ - самоубийство по английски

**ИГРА НА НЕРВИ ИЛИ БОРБА ЗА ВЛАСТ
В КОНСЕРВАТИВНАТА ПАРТИЯ?**

Методи
МЕТОДИЕВ

През последните повече от две години станахме свидетели на невижданата истерия, обхванала Обединеното Кралство след проведенния през юли 2016 г. референдум за напускането на Европейския съюз от страна на Лондон. Кой ли във Великобритания не се опита да направи вариации на тема „Брекзит“? Кой ли не се опита да натрупа политически кредит? Кой ли не се потруди да манипулира тукашното обществено мнение и като резултат не понесе нито политическа, нито наказателна и дори нито морална отговорност? Твърде много демагози, умерени и крайни манипулятори от типа на бившия председател на националистическата партия ЮКИП Найджъл Фараж и бившия външен министър Борис Джонсън направиха огромен политически капитал и популярност, като все още „ловят риба в мътната вода“ на „Брекзит“-а в името на своите егоистични цели и планове. И докато Фараж се оказа значително по-мъдър и след като изпълни пъкленото си дело по манипуляцията на общественото мнение в Кралството и се оттегли под „дебелата сянка на евровата европарламентска заплата“ в изчакването на по-добри времена (въпреки огромните си евроскептицизъм и еврофобия Фараж не се отказа от мястото си на депутат в Европарламента!), то неговият съговорник Борис Джонсън явно се е прицелил доста по-високо.

Не би било изненадващо Борис да вижда себе си в премиерското кресло на „Даунинг стрийт“ номер 10 и като че ли това за него е въпрос на кратък период от време. Пригласят му в хор още две интересни личности - бивши-

литици от висшия ешелон на ЕС - председателя на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер, председателя на Европейския съвет Доналд Туск, главния преговарящ на ЕС по въпросите на „Брекзит“ Мишел Барние, докладчикът на Европарламента по процеса на „Брекзит“ Ги Верховстад и др., че сметката на Лондон няма да стане и Великобритания не ще има възможността да използва „благинките“ на общия европейски пазар, без обаче да се придръжа към останалите принципи и ценности на ЕС като, например, свободното движение на хора вътре в ЕвроСъюза.

Проблемната граница

Другата червена линия в преговорите, която Брюксел няма да прекрачи, е въвеждането на реална граница между Република Ирландия и британска провинция Северна Ирландия. Вярно е, че изминаха почти 20 години, откакто ИРА сложи оръжие и се подписа т.н. Споразумение от Разпети Петък, но вече сериозни полицейски източници предупредиха многократно, че бодливи граници, пропускателни пунктове, гранични патрули и всякакви подобни мерки и съоръжения ще бъдат потенциална мишена на нападения от страна на ирландските юнионисти. В Лондон се престриват на оглушели по въпроса. До момента британското правителство така и не е представило план за разграничението между Ирландия и Северна Ирландия.

Преговорите са в задънена улица, или както се изрази Юнкер, „...приличат на нежен танц между ядосани тарале-

жи...“. Министър-председателят на Великобритания Тереза Мей се е хванала като удавник за сламка за своя „план Чекърс“, който обаче не се приема нито от Брюксел, нито от вътрешната опозиция в Консервативната партия, да не говорим за опозиционните Лейбъристи и останалите проевропейски политически сили и движения във Великобритания. Май само Мей като на инат размахва „Чекърс“ и повтаря заклинанието „Или „Чекърс“ или напускаме ЕС без сделка...“.

Междувременно, за да стане кашата още по-гъста, Доналд Туск направи поредното щедро предложение или концепция, назована „Сделка Канада плюс, плюс, плюс“ или всеобхватно търговско споразумение с допълнителни анекси за сигурност и външна политика. Лондон засега мълчи по въпроса. Британците искат хем да търгуват без такси с ЕС, ама и да си сключват по свое усмотрение и други двустранни споразумения за свободна търговия с близки и далечни страни, повечето от които и бивши колонии в рамките на Британската общност. Съществуват големи съмнения, че това ще им бъде позволено. Колкото и да практикува, представяйки се за кралица, макар и неформална и танцуваща, Тереза Мей е изправена пред много тежък период. Единствено въпросът за границата в Ирландия би могъл да остане за дневния ред на срещата на ЕС през ноември, а някои технически въпроси дори биха могли да бъдат отложени и за декември т.г.

Игра на нерви и аргументи

Определено играта на нерви и аргументи ще става все по-интересна с напредването на времето. Определено обаче прави впечатление нервността на Лондон, изразяваща се в обидни квалификации по отношение на ЕС, липса на конструктивни предложения и едно безиздайно правителство със сълна вътрешнопартийна и парламентарна опозиция. Също така се наблюдава един хладнокръвен Брюксел, който ясно е очертал червените линии в преговорите, които няма да премине, а наред с това с сплотената позиция на 27 страни членки по въпроса за „Брекзит“.

В крайна сметка нито един от основните въпроси не е решен. Границата в Ирландия е най-щекотливата тема, сумата, която Лондон ще трябва да заплати по сделката за напускането на ЕС, също е твърде обтекаема, говори се за 36-39 милиарда британски лири, търговското споразумение и политическото споразумение за бъдещите отношения изглеждат все още твърде мъгляви и противоречиви, вече дори никой и не говори за съдбата на над 3 милиона европейски граждани, живеещи във Великобритания, и за тези над 1 милион британци, заселили се и работещи на Континента (да не говорим, че и когато се говореше по въпроса единствено се споменаваха онези граждани на ЕС, живели в Обединеното Кралство 5 и повече години, а какво ще се случи с останалите?). Европейските инвеститори и икономически субекти във Великобритания дадоха ясен сигнал, че ако няма сделка, просто ще изтеглят бизнеса си от страната, а това ще означава стотици хиляди безработни.

Властите предпочетоха ролята на щрауса

Вместо да направи равносметка по въпроса Лондон отново взе неконструктивно и хаотично решение за ограничаването на миграцията - същата тази миграция, благодарение на която икономиката на страната върви напред и безработицата е достигнала рекордно ниски равнища от 4,3 процента. Явно към момента управляващите във Великобритания са избрали ролята на щрауса и си зариват главата в пясъка, за да отлагат решението на проблемите във времето. Да, ама други части остават отворени, а опасности дебнат отвсякъде...

Много би било интересно, ако се стигне да сценария, в който Лондон напуска без сделка с ЕвроСъюза. Само може да си представим гражданите на страната, тълпящи се по летища в очакване на полети на европейски компании за континента (britанските ще трябва да се лицензират за тази дейност, а това със сигурност ще им отнеме доста време) или празни ратове в магазините, тъй като обмитяването на испанските домати се е забавило, а да не говорим за потенциалната липса на лекарства и медикаменти, внасяни от ЕС... Голяма „веселба“ ще настане, ако се наложи и домашните любимици на островитяните да прекарват по няколко дни в карантинни клетки на границите на ЕС... Тогава известните със своята любов към тях британци като нищо ще заприщят улиците с масови демонстрации.

Но, както се казва - глас народен, глас Божий! Като искаха да напуснат ЕС, да си сърбат попарата.

Няма съмнение, че бивша империя като Великобритания, акумулирала поколения наред ресурси и богатства от целия свят, ще съумее да оцелее. Със сигурност ще успее, но няма да е лесно.

И Бог да пази Кралицата - и действащата, и танцуващата...

ДУМА

Така изглеждаше предизборното шествие в подкрепа на Виктор Орбан и партията му ФИДЕС за парламентарния вот на 8 април тази година. Множеството носеше знамена с надписи "Унгария защитава Европа" и "С теб сме Виктор" заради твърдата му мигрантска политика, с която Орбан се противопостави на Брюксел.

От стр. 9

Това позволява на второто правителство на Виктор Орбан

да пристъпи към радикални мерки

- реформа на държавното управление и администрацията, включително намаляване броя на депутатите от 386 на 199;

- нова конституция с акцент върху християнските ценности;

- 50% от банките преминават в унгарски ръце;

- национална програма за реиндустриализация и развитие на селското стопанство;

- насърчаване износа и външно-економическите връзки, включително с Руската федерация и със страни от бившото съветско пространство;

- национализация на частните пенсионни фондове и установяване на изключителен държавен монопол върху определени дейности, като: завода за алуминий в Айка, след като частният му собственик предизвика голяма екокатастрофа; изкупуване на метални отпадъци; продажбата на тютюневи изделия; дяловете на чуждестранните компании в нефтената и газовата промишленост се изкупиха от държавата;

- социални дейности, включително защита на майчинството и увеличаване на раждаемостта; комуналните услуги за населението стават "дейности с нестопанска цел";

- защита на околната среда, включително забрана за ГМО продукти.

Тези, както и другите мерки на правителството очевидно силно застрашават статуквото на брюкселския консенсус, след като "експерти" и "наблюдатели" от ЕК и отвъд океана единодушно скочат с категорични твърдения, че страната е навлязла в порочен кръг, икономиката ѝ почти не отчита растеж, не е в състояние да спре увеличаващото се задължняване, държавата е изправена пред фалит.

Изведнъж идва потресаваща новина: Статистическият институт отчита незначителен, но траен ръст на икономиката, дефицитът е сведен до 3 на сто, Унгария е изплатила остатъка от 2,2 млрд. евро задължения към МВФ и прекратява отношенията си с фонда. Нека припомним, че през 1995 г. правителството на Жан Виденов в България също пристъпи към стабилизиране на икономиката и започна да погасява българския държавен дълг, но спрямо него външни сили с подкрепата на вътрешната пета колона организираха преврат. Спрямо Унгария

обаче Еврокомисията бе принудена да признае, че страната може да бъде извадена от процедурата за прекомерен дефицит и възстановява достъпа ѝ до замразените 2 млрд. евро с "обяснението", че унгарците коригирали грешките в управлението си. По този повод германски медии излязоха със заглавия:

„Унгарците изгониха лихварите от трона им“

Осем години след втория възход на Виктор Орбан правителството му продължава да прилага политики, които някои смятат, че са заимствани от класическия ляв политически спектър. Днес обаче отрицателите на глобализацията са и отдясно, и отляво. Често дясноконсервативни идеи се съчетават с леви и според редица автори това е тенденция, когато става въпрос за противодействие на неолиберализма. И десноконсервативните, и леворадикалните поддръжници имат все повече допирни точки по проблемите на религията, съхраняване на националните традиции, миграцията и са абсолютно единни в тезата, че светът на глобалистката разрушава многообразието, води човека към глобална сивота.

Дълго умувах кому да предложа текст с подобно, очевидно "неполиткоректно" спрямо Брюкселския консенсус, съдържание. Когато се обади Юрий, си казах: Да, няма по-подходящо издание от списанието за социални идеи, политика и култура, основано от Ядю Благоев преди повече от век. Попитах Юрий в какъв обем да бъде текстът. "Нямаш ограничения. Колкото напишеш, ще го пусна". Така в книжка 1/2014 г. на сп. "Ново време" се появи обширна публикация на 32 страници под заглавие: "Явленето Орбан или как се печелят избори". Смея да твърдя, че това е първото значимо изследване на процесите, извършващи се в Унгария от правителството на Виктор Орбан. Реакцията на медиината общественост не ме изненада: авторитетни печатни издания и телевизионни канали все по-често започнаха да ме канят за обсъждане на "унгарските проблеми", а журналистката Елена Йончева ми отдели близо час в култовото предаване "Оригиналът" по телевизия "Седем".

На 23 октомври Унгария чества един от своите национални празници - годишнината от революцията от 1956 г. Ако проследим обаче историята на унгарците, с удивление ще установим, че този сравнително неголям народ в центъра на Европа се оказва най-големият европейски бунтар.

За близо век и половина те четири пъти въстават срещу диктата на европейските сили; и въпреки че първите три пъти търсят поражение, саможертват им не е напразна. Смисълът на техния бунт, идеите които отстояват, остават живи, защото се оказват действени и боеспособни, защото са *wirklich* (истински), както би ги характеризирал Хегел. И в дългосрочен план постигат желаното.

Унгарската революция от 1848-1849 г. например успя да издигне и защити национално-демократични и общочовешки ценности, възстанови за повече от година унгарската държавност. Под националното знаме се съединяват либералната традиция на Лайош Кошут, Ишван Сечени, Ференц Деак с демократичното народностно начало на Шандор Петърофи и Михай Танчич. МАкар и разгромена, общохуманните идеи на революцията не могат да бъдат пренебрегвани в дългосрочен план. Благодарение именно на тях се стига до компромиса от 1867 г. (Kiegyses на унгарски, Ausgleich на немски). Хабсбургите са принудени да признаят унгарския суверитет. Империята се разделя на две половини с отделни парламенти и самостойно вътрешно управление. Как да преценяваме този факт в контекста на съвременното разбиране за национално постижение?

В хода на пораженията, които търсят Централните сили в края на Първата световна война, на 25 септември 1918 г. в България избухва Войнишкото въстание. В Радомир страната е обявена за република. Месец по-късно, на 31 октомври 1918 г., в Будапеща избухва т.нр. революция на хризантемите. Създадена е демократична република начало със социалдемократа граф Михай Карой. Усилията на правителството за компромисно споразумение с Антантата не дават резултат. Ултиматумът на командващия френския окупационен корпус полковник Фердинанд Викс за по-нататъшни териториални отстъпки принуждава правителството да подаде оставка. Обществото още повече се радиализира. На 29 януари 1919 г. стихийно шествие изпраща бунтарския поет Ендре Ади във вечния му път. В такава обстановка се формира новото правителство на Шандор Гарбай, силия човек в което е комунистът Бела Кун. През март 1919 г. то прогласява създаването на Унгарска съветска република и издига високо националното знаме. Подкрепата, на която се радва новата власт, се основава много повече на програмата за възстановяване на границите, отколкото на програмата за

революционни промени. На призовите за защита на Отечество се озовават 50 000 доброволци. Националната армия има първоначален успех и успява да отблъсне нашествениците от север. Но от юг френският окупационен корпус и румънските части надделяват и през август 1919 г. окупират Будапеща. Унгарската съветска република обаче изиграва ролята на отрезвител на намеренията за по-нататъшно разползване на унгарските земи: ултиматумът на френския полковник Викс търпи корекции. Архитектите на Антантата бързат с омиротворяване на непокорните унгарци и на 4 юни 1920 г. се подписва т.нр. Трианонски договор.

През октомври 1956 г. унгарците отново въстават - този път срещу наложението от режима на Ракоши след 1948 г. и отново през 1955 г. контрареволюционен обрат в производствените отношения, даващ власт на новата бюрократична върхушка и препятстващ движението към ново общество - социално ориентирано и с унгарска национална специфика. Затова подкрепят Имре Наги и непосредственото му обръжение, които

отстояват националното своеобразие на унгарския път към социализъм

Унгарците, сочи проф. Чавдар Добрев, който година преди това е завършил образоването си в Будапеща, "не приемат съветския модел на социалистическо развитие, считат, че методи и практики, допустими за руснаци, са неприложими в унгарски условия, даже са вредни". А опитът да се отхвърли съветският модел по това време е революционен по същество.

Има, разбира се, лозунги срещу съветското военно присъствие. Има и призови за сваляне на еднопартийната комунистическа власт, които съдържат в себе си повече или по-малко скрити послания за възстановяване на буржоазния строй. Но те не са главното в съдържанието на унгарския бунт от 1956 г. Определящите искания са дълбоко демократични по своята същност. Отхвърлят се всяка опит за реставрация на капитализма, гарантира се социалистическата ориентация на страната, както и стратегическите интереси на Съветския съюз. Тези искания се подкрепят от комунисти и социалдемократи, от земеделци и демократи, от студенти и военнослужещи, от интелигенцията, от целия народ. Пресътворени са в програмата на правителството на Имре Наги. Нелепо е подкрепяните от целия народ действия на правителството, да се характеризират като контрареволюционни, а унгарското работничество и интелигенция да се представят като борци за реставрация на капитализма.

В пепелищата на пожара унгарците защитиха правото си на национално достойнство. Националните и общочовешки ценности, които Унгарската революция от 1956 г. успя да издигне и защищи, не могат да бъдат пренебрегвани в дългосрочен план. Суровите репресии скоро са последвани от опити за прагматични реформи. Допуска се частична изява на частната инициатива и предприемачеството в рамките на плановото стопанство. Предпазливо, но настоятелно, започва да се осъществява полу-независима политика в рамките на съветската система. Иначе казано, поражението на революцията "отдолу" научава унгарците как да победят с революция "отгоре", да постигнат други, по-малко драматични, но по-ефикасни средства за "вътрешно" освобождение.

Смело може да твърдим, че в Унгария днес е в ход поредната революция - революция срещу неолибералния диктат на брюкселския елит. Както през 1848-1849 г., през 1919 г. и през 1956 г. тя съдържа една и съща неизменна характерна черта: неувяхващ стремеж към отстояване на унгарския национален интерес! Независимо от различията в подходите, методите, формите на съответните политики за достигане до крайната цел. И неин безспорен водач е Виктор Орбан.

Иначе казано, революцията продолжава!

Стоунхендж е строен хилядолетие и половина

Разкрити са тайните на един от най-зnamенитите архитектурни паметници на света

RIANOVOSTI

Още през каменния век е започнато издигането на един от най-зnamенитите архитектурни паметници на света Стоунхендж. В продължение на хилядолетие и половина той е бил достроян и преустроян, като планировката му се е променяла непрекъснато. Машабните разкопки от последните години, изотопното датиране и генетичните анализи на древната ДНК помогнаха на учениците да разкрият почти всички секрети на този удивителен монумент.

Типичен хендж

Паметникът се намира в графство Уилтшир, южната част на Великобритания. Още хрониките на XII век го споменават като добре известен обект. Той е изследван над три столетия от историците, геолози, астрономи. През това време за него възникнаха множество легенди. От началото на XX век тук се извършват разкопки. Последният път през 2008-2009 година.

Началото на Стоунхендж е положено в края на каменния век или преди около 5000 години от коренните палеолитни племена, обитавали Европа. В равнината на Солсбъри (едноименният град се намира на 13 km от паметника) те са направили кръгла площадка, обграджайки я с ров и вал, където археолозите откриваха кости на бик, елен, кремирани останки на хора.

Археолозите наричат такива съоръжения хенджове. Във Великобритания не са доста. В хенджове са поставяли камъни или дървени стълбове.

Камъкът като символ на Властвта

След няколко века плановете се променят и в равнината на Солсбъри са решили да направят мащабен каменен монумент. За целта в центъра на хенджа са били издигнати и наредени пет трилитона - каменни конструкции под формата на буквата "П", олтар от червен пясъчник и няколко десетки вертикални мегалити, вкопани в кръг. Така възникна Стоунхендж - каменният хендж.

За строежа са били използвани два вида земни породи - червен пясък, известен в тази местност като сарсен, и "светосиния камък", който е от вулканична порода.

Учените дълго време изяснявали откъде са били вземани или изравяни камъните. Сега мнозина смятат, че сарсените са с местен произход. Те са или доставяни от каменоломните Малборо, които са на 30 km от Стоунхендж. Светосините камъни са били прекарани от планината Пресели в Западен Уелс, която е на 400 km оттук.

По какъв начин почти 200-та каменни блокове (85 сарсена и 80 светосини камъни) по 50 тона всеки са били транспортирани в Стоунхендж без никаква техника? Според една от хипотезите не е било нужно да се местят уелските камъни, защото те са били пренесени тук от ледник много преди строителството на паметника. Но геолозите не потвърждават това.

Снимка БГНЕС

На 21 юни тази година стотици поклонници се събраха край праисторическия монумент в чест на лятното слънцестоеие. Това е най-дългият ден в Северното полукълбо. Поклонниците посрещнаха изгрева му в 4,52 часа с ритуали, обреди, музика и танци

Съществува версията, че небесносините камъни са били установени в Уелс, след това взети и преместени на новото място. Анализът на изотопите на стронция във зъбите на 25 погребани хора в пределите на Стоунхендж показва, че поне 10 от тях наистина са родени в Уелс. Възможно е това да са останките и на първите строители.

Стоунхендж има кръгла форма, която е традиционна за доисторическите сакрални и ритуални съоръжения.

Стоунхендж е билстроен от 50 поколения хора в продължение на хилядолетие и половина. Учените пресметнали, че само за транспортирането на сарсените са били необходими примерно милион човекочаса.

През това време се смениха няколко епохи. Коренното население е било изтласкано от скотовъдите, дошли от южноруските степи. Стоунхендж обаче е оставил сакрален. Тук са се извършвали обреди и поклонения.

Стоунхендж е бил място за поклонения и по време на Римската империя. За това говорят и намерените при разкопките монети, керамика, украшения и дори хирургически инструменти. В земните слоеве са се съханили много вещи и всяка към боклука, натрупан от хилядолетията.

Олицетворение на гръдената култура

Стоунхендж не е бил нещо уничтожено. Напротив той е олицетворял местните традиции, в него строителите са възпитали своето майсторство, техническите и управленически наувици, постиженията на културата.

Мегалитните постройки от каменния и бронзовия век се срещат изцяло Великобритания и Европа. Кръгъл план, подковообразни и oval-

ни структури, трилитони са нещо типично за култовите съоръжения, гробници и жилища.

Камъните са служили като основен строителен материал. Например в гробницата Бру на Бойн в Ирландия вътре са поставени каменни блокове, внимателно подбрани по форма, размер и докарани там от 40-километрово разстояние. А този най-голям паметник на каменния век е построен векове преди Стоунхендж.

В Стоунхендж отсъства Сибъри Хил - изкуствен насип с 40 метра височина и диаметър в основата 170 метра. По изчисления за него са били необходими 350 000 куб. метра камъни и грунт, а също не по-малко от 3 млн. човекочаса работа.

За да се реализира проект от такъв мащаб и да се мобилизират хора, са необходими сила власт и сериозно благосъстояние. Именно затова учениците смятат, че Стоунхендж естроен от богати общности, живели в Южна Великобритания.

Тази гледна точка се потвърждава и от множество златни вещи, намерени в погребенията на Стоунхендж. Съклоценен метал бе открит в 15 погребални могили от онзи период. Във Великобритания има 5 такива могили. Това говори за концентрация на могъщи племена в този регион и в същото време слага кръст на предположенията за чуждестранен и дори за "извънземен" произход на строителите на монумента.

Гробища или обсерватория

Най-много са споровете за предназначението на Стоунхендж. Това място е привличало хората още преди изграждането на монумента. Наблизо археолозите откриха по-древни погребения на хора от небритански произход. Смята се, че паметникът е замислен като гробища - око-

ло него има стотици погребални могили.

Възможно е той да е служил като обсерватория, инструмент за отчитане на времето. Това се вижда от някои особености: например, кръгът от 30 камъни сарсени означава лунен цикъл. Наистина, тогава от него изпадат есенните и пролетните слънцестояния, по които в древността са броили годините. Но грешката се избяга, ако се добавят 5 каменни блока именно от трилитоните сарсени.

Трилитоните може да символизират главните богове на пантеона (ако той тогава вече е бил) или вратите в другия свят (макар проходите между камените блокове да са твърде тесни).

За занимания със слънчевата астрономия говорят четири каменни блока (днес те са два), които образуват правилен правоъгълник, както и ориентацията на главната ос в симетрията на Стоунхендж, която съответства на слънцестоенето.

Паметникът може да е бил и лечебница. Поверието, че тези камъни имат целебни свойства, е много древно. От мегалитите са отчупвали парчета и от тях са правели талисмани и амулети. В пределите на кръга археолозите намират множество осколки и заготовки.

През XIX век, когато още не се знаела истинската възраст на паметника, англичаните са смятали, че той е бил изграден от друиди - келтски жреци. Техният култ е доживял до наши дни.

Последователите на друидите са извършвали обреди в Стоунхендж и са оставяли доста боклуци. През 1985 г. полицията не пусна там тълпа. Станаха сблъсъци, арестувани бяха 520 души. В същото време неоезничните продължават да смятат Стоунхендж за свое култово съоръжение.

Сянката на диктатурата тегне наг Бразилия

Радикално десният Жаир Болсонаро е големият фаворит преди изборите в неделя

Плажове, самба и футбол. Това са обичайните асоциации, които изникват в главата на човек, когато чуе думата „Бразилия“. Зад тази жизнерадостна фасада обаче най-голямата държава в Южна Америка крие доста тъмно минало – а може би и бъдеще. Както и много други страни от региона, Бразилия дълго време е управлявана от военна хунта. Настоящата система на демокрация и свободни избори е установена едва през 1985 г. Именно тя позволи на някой като Дилма Русеф не само да участва в политическия живот, но и да стигне до поста на президент.

В края на тази седмица Бразилия трябва да избере нов президент. Първият тур ще спечелен убедително от Жаир Болсонаро, но не му достигнаха няколко процента и в неделя той ще трябва да се изправи отново срещу Фернандо Хадад от Работническата партия – формацията, към която принадлежи и Дилма Русеф. Въпреки географската си отдалеченост, изборите в Бразилия са важни дори за нас. А всъщност и за целия свят. Бразилия е не само най-голямата страна в Южна Америка, тя е и петата по население страна на планетата и е основен производител на множество сировини и стоки, които употребяваме ежедневно. От вота в неделя може да зависи съдбата на един цял континент, което би трявало да е достатъчен повод да обърнем поглед към нея.

Въпреки отличните резултати, които Бразилия постигна в началото на века под управлението на Работническата партия, и тя не беше подмината от световната финансова и политическа криза. През последните години там се вихри огромен скандал, включващ политици от почти всички партии, известен като „Автомивка“, заради разкритията за корупция и пране на пари с участието на висши политици и бизнесмени. В същото време огромна част от бразилското население продължава да живее в изключителна бедност – всеизвестни са гетата от бараки, наричани „фавели“. Тази незавидна ситуация, съчетана с аргантността на голяма част от политическата класа логично предизвиква гнева на обикновения човек и доверието в политическата система се заменя с желание за мъст и наказание.

И ако преди бедните и онеправданите намираха утеша в Работническата партия на Дилма и Лула, сега и тя е изправена пред тежки времена заради нежеланието или неспособността си да се справи окончателно със системата на топли връзки между политиката и едрия бизнес, наследена още от колониалните времена и поддържана

Георги ХРИСТОВ

през годините с различни средства. Разбира се, трябва да отчетем, че обвиненията и към двамата гореспоменати бивши президенти бяха до голяма степен скалъпени и политически мотивирани, но и не можем да си затваряме очите пред факта, че лявото управление на Работническа

като законодател, но въпреки това неизменно печели изборите в избирателния си район в столицата.

Така вместо да върши работа, Болсонаро разчита на реторика срещу бедните, черните, жените, хомосексуалните и т.н., заради което с право е определян като фашист. Нещо повече, Болсонаро винаги е бил открит привърженик на военната диктатура, чиято история е изпълнена с брутални саморазправи с левите. Единствената му критика към хунтата е, че не е избила още поне 30 000 души...

Икономическата му програма пък също е крайно ясна, изпълнена с планове за приватизация на основни държавни предприятия и орязване на социалните про-

ският хаос, в който се намира Бразилия в момента, окуряжи привържениците му и по улиците започнаха да се появяват своеобразни шпицкоманди, които при отсъствието на държавата взимат нещата в свои ръце и въздават правоъдие по собствените си критерии. При това не толкова на престъпници, колкото на политически опоненти. И за да не остане съмнение какви възгледи са популярни сред тях, при един от най-скандалните случаи на политическо насилие върху тялото на жена беше изрисувана свастика... с нож.

При друг инцидент пък бе убит художник заради изявените му леви възгледи. Тук може би трябва да споменем, че сравнението с Тръмп, което медиите налож

откажат въпреки неблагоприятните обстоятелства. А съпротивата срещу Болсонаро вече започна – през този уикенд в 26 града се проведоха поредните протести срещу кандидатурата му и идеологията, която представлява.

Изумително е обаче колко бързо могат да избледнеят спомените от времената преди 1985 г., когато военните колят и бесят наред. Веднага след падането на диктатурата в страната е забранено да се говори в нейна подкрепа, но за тези 33 години нещата толкова са се променили, че вече не само не е наказуемо да си привърженик на хунтата, а дори можеш да бъдеш избран за президент. Тези процеси се наблюдават на всяка място по света, но може би никъде досега не бяха така ярко изразени и видими, както са в момента в Бразилия. На страната, и особено на тези нейни жители, които нямат привилегията да са от горните класи или пък не споделят политическите идеи на новия президент, очевидно предстоят турбулентни времена. Разделението вече започна да се изразява в насилие, а след изборите ситуацията може да се влоши съществено, когато и държавата се намеси в тези процеси. Президентът концентрира в себе си голяма власт и ако бъде избран, Болсонаро ще има възможност да осъществи плановете си.

Но все пак надежда има, не само заради сериозната съпротива, която той ще срещне, а и заради факта, че досега Болсонаро никога не е бил на управляваща позиция. Според коментарите на бразилски анализатори, търде вероятно е той да срещне големи трудности, тъй като ще трябва да сключва коалиционни сделки – в бразилския парламент има представители на 30 партии и никоя от тях не може да управлява самостоятелно. А това е нещо, което евентуалният президент не умеет. Неговата сила е в разпалването на огъня, не в потушаването му. Така изкачването до върха може да се окаже лесната част от авантюрата на Болсонаро.

Съседна Аржентина също дава представа какво може да се случи с управлението му. По подобен начин там десният Маурисио Макри замени Нестор Киршнер и жена му Кристина на поста. Но едва 3 години след избирането му страната отново здрави в тежка криза, стачките и протестите са ежедневие, а вече открыто се говори за завръщане на „киршнеризма“ на изборите догодина. А той дори не е толкова краен като Болсонаро. При това положение дори Бразилия да направи грешка в неделя, вероятно скоро ще има възможност да я поправи.

Кадър от демонстрациите срещу Болсонаро през уикенда

та партия не направи достатъчно, за да предотврати този де факто преврат на десните сили, които се разиграва през последните години.

Бразилският Тръмп?

Този преврат вече има ясно лице – Жаир Болсонаро. 63-годишният бивш капитан от армията, преквалифицирал се по-късно в политик се оказа идеалният кандидат. Болсонаро увлече в кампанията си недоволството на електората с радикална крайнодясна реторика срещу политическата система и престъпността. Представяйки се като антисистемен кандидат, той успя да си изгради образа на човекът, който разбира мъката му и ще осъществи така желаното отмъщение срещу корумпиралите политици. Този образ обаче е, неко казано, неискрен, тъй като самият Болсонаро вече почти 30 години е сенатор от щата Рио де Жанейро. За това време той няма никакви успехи

грами, въведени от Работническата партия. Естествено това му печели подкрепата на едрия бизнес, който има основна роля за успеха му на сегашните избори. Наскоро стана известно, че с помощта на известни и влиятелни бизнесмени е била създадена цяла мрежа за разпространяване на фалшиви новини в интернет, чиято цел е да очерни съперниците му и да го представи като спасителя на нацията. Кандидатът за вицепрезидент от Работническата партия Мануела Д'Авила например се оплака, че само за един са били разпространени цели 73 неверни статии за нея. По бразилските закони обаче медиите не са длъжни да публикуют опровержение за невярна информация и по този начин левите кандидати са безсилни да се справят с дезинформационната кампания.

Дори това обаче не е най-страшното. Крайната реторика на Болсонаро и политиче-

жиха, не е съвсем правилно. Макар и двамата да се възползват от разочароването на електората от досегашните управляващи, Тръмп няма ясно оформена идеология, докато Болсонаро – къде отворено, къде не толкова – винаги е изразявал симпатии към фашизма, военната диктатура и насилието. „Антисистемите“ му послания пък отворено обслужват именно реакционерската част от нея.

Сега накъде?

В такава атмосфера, с мощна пропагандна кампания зад себе си, към момента Болсонаро се радва на подкрепата на почти 60% от бразилците. Получи и неочеквана слава като футболните легенди Роналдиньо и Ривалдо. Изглежда всичко се подрежда в негова полза и по всяка вероятност това ще е следващият президент на Бразилия.

Разбира се, кандидатите на Работническата партия не са се отказали и няма да се

Времето за ремонти докара време за промяна

Зорница ИЛИЕВА

Представителите на Столична община, винаги начело с кмета, обичат да „прескачат“ до Виена. Австрийската столица е привлекателна за черпене на опит, тя не отказва да го споделя и се гордее със световното признание, че е „най-добрият град за живеене“. Още повече, че умеет да посреща и печели приятели. Та си мисля колко пъти нашите общинари посетиха Виена да проучат например как се решава там въпросът за събиране и преработване на отпадъци?

Сградата в центъра на Виена, изписана като „Хундертвасер“, от десетилетия е просто предприятие за преработване на събираните задължително разделно отпадъци, но туристите я снимат като забележителност. Да сте разбрали, че този проблем е решен в нашата столица, пък нека не е чак в стил „Хундертвасер“? Няма и да разберете, защото вече години все го решават и не могат да го решат. Засега от Виена се ползват подарени коледни украси, останали от времето на Софийски, които мигнат от доста години по „Цариградско шосе“. Те отдавна са отживелица за виенчани, които харесват нови технологии и артистични нововъведения, които правят столицата им още по-привлекателна за

Защо във Виена българските просяци продават в. „Августин“?

файтони, и те се вписват в традиции и ретроатмосфера, която особено се ценят по света. Хигиената е по правила, които се спазват без възражения. Видно е. Ние си пускаме боклуците из София, най-вече в събота и неделя, и няма начин да се спазват безполезни разпоредби по тази тема. Кой ще ти контролира, и то в почивни дни? А уж разделно събраната смет после я смесват отново ведно! Да не говорим, че няма как да се събират и глоби. Доказано е и това. Или да бяха поне обърнали внимание избраните от нас общинари как се

тавка“?

Да сме видели след ремонта как ще изглежда „Графа“. Както се казва, „след дъжд качулка“. Тези хора явно от десетилетие не стъпват по земята. Българите са търпеливи, принудиха ги да са и апатични, защото чрез „кучетата си лаят, керванът си върви“. Знае се как изглеждат ремонтиранието „Дондуков“ или „Цар Борис III“ с локалните платна например. Това, че австрийците първо мислят за хората, после за онези „корифеи“ с предимствата, е видно с просто око. От дни по „Раковска“ вече не

Vienna

In LIFE

София

милоните туристи по Коледа. Е, в София има творение на мястото на Мавзолея, вчера го представиха пак - и то дошло от Виена, но столичани само се глумят над него и вече му дадоха не особено лицеприятно име. Можеха нашите общинари поне да се огледат как Виена решава проблема и с уличните музиканти, поне да не дразнеха с идеи как тези музиканти да плащат данъци. В подлеза на метрото срещу Щатсопер има специално отделено място, добре аранжирано, на което в определени часове всеки уличен музикант или аматър може да прояви талант, по-често в класическата музика. Ако събира средства, няма проблем. Слушат го не само туристи, но и виенчани, които от векове са пристрастени към музиката. А на румънските и на нашите просяци вече им се предлага да продават вестник „Августин“, за да не се налага силово да ги преследват. Хем църквата е на линия, хем се търси начин да ги научат на правила. Парите се печелят чрез труд, нали?

Из Виена няма каруци, а само

поддържат парковете и кварталните градинки във Виена. Дали ще им дойде на сърце да се разплачут, като си спомнят за „Борисовата градина“ например? Защото в София квартални градинки почти не останаха, защото ги реституираха, а после масово ги застрояват, което първо носи пари на никому, а сега пустее неразпродадено.

Някой от общинарите да е видял как се правят ремонтите по улици и за колко време? Там не асфалтират една градинка с европейски възможности в течение на цяла година като в центъра на столицата ни. Там - първо огражденията, после дървените скари, които очертават местата за преминаване на пешеходците, после дебелите поне 10 см плочи, в повечето случаи гранитни, за да не се налага след година смяната им и т.н. А майсторите при тези ремонти са от Източна Европа, има включително българи, но не са такива, които сякаш за първи път виждат мистрия или чук. За машини да не говорим. Защо тогава се гневят на възмущението на столичани, които най-после събраха кураж да изригнат с викове „ос-

съществуват онези боядисани в червено-жълто-синьо пешеходни пътеки, които бяха създадени по китайски начин, за да се забелязват отдалече и да дават възможност пешеходците да се чувстват сигурни при пресичане на натоварената с автомобили улица. Сега трябва да се задоволят с традиционните бели „зебри“, които след месец няма да се различават от напукания асфалт. Някой е решил, че другото му е скъпо. Сигурно пречи и на трафика от джипове, които кръстосват столицата с безумна за градско каране скорост. Във Виена ще спрат автомобила, дори пешеходецът да пресича неправилно, защото той не е равностоен на шофьора и затова го щадят. Виенчани с презрение казват за онези, които карат с непозволена скорост из улиците на града, че са „турци или хора от Източна Европа“. Няма думи за опровержение. Гневим се за нова „втора ръка“, но го оправдаваме с поведението си. Да ни уважават, когато сами не се уважаваме? Няма как да се получи. Както няма да се получи добър ремонт, ако не се чуват предварително гласовете на експерти и граждани, които също са видели това-нова по света.

И още. Няма да остане нищо от „Расте, но не старее“, ако всичко из столицата ни продължи да е с надписи на английски. Да се огледате само около парламента е достатъчно. Коренящите софиянци вече казват: „Последният да загаси лампите“. Уморени са хората. Иначе се славят като живави люде и знаят от опит, че всичко е до време. Ремонтите бяха капката, която преля чашата. Значи, време е.

Економика

Свобода за конопа

Димитър СЪБЕВ

Кога хората излезли от пещерите? Проф. Александър Фол има отговор: когато открили конопа. Те се научили да правят от коноп тъкани и изпълзели от дупките си, за да берат растението из полята и покрай реките. Няколко хиляди години по-късно отглеждането на коноп е забранено в голяма част от света.

Как и защо е дълга история. По-важно е, че много развити държави омекват към марихуаната, която е нищо друго освен селектиран коноп. Преди дни Канада я легализира, продажбата ѝ е законна и в 10 щата на САЩ. В над 50 държави притежанието на малки количества за лично ползване не се преследва от закона.

Освен това в 30 страни и в 21 щата е разрешено ползване на марихуана за медицински цели. В уредени общества като Чехия, Италия, Гърция, Израел, Германия личните лекари я предписват срещу мъчително беспокойство и безсъние. Конопеното масло има силни и все още недобре проучени лечебни свойства. Много пациенти с рак, глаукома, болест на Паркинсон и ред други заболявания ценят благотворния му ефект.

Но не е ли марихуаната опасна за здравето и обществото? Институтът за здравна метрика и оценки твърди, че рисът да умреш от употреба на марихуана в България е 100 пъти по-нисък от пътните злополуки и 30 пъти по-нисък от алкохола. На Запад наричат марихуаната „социален наркотик“, защото тя разчува леда между хората. До проблеми след употребата ѝ се стига при съмсане с алкохол или по-тежък наркотик от хора, спадащи към проблемния контингент.

Медицински изследвания сочат, че твърде ранната употреба на марихуана пречи на умственото развитие на младежите. Но това е още един аргумент в подкрепа на регулирания и пазар - продажби в специализирани места само на лица над 18 години. Защото тя така или иначе се продава и купува. По официални данни, у нас над 180 хил. души са пушили трева поне веднъж през 2016 г. Вероятно и доста повече: в страни като Германия и Хърватия е установен двойно по-висок процент на консумация от нашия.

Кой печели от това, че българските закони превръщат в престъпници 200 хил. души, които правят нещо приемливо за развития свят? Въпросът не е риторичен. Годишно у нас се продава марихуана за вероятно 50 млн. лв., без да броим производството за износ. Този бизнес няма да съществува, ако някой по високите етажи не си затваря съзнателно очите. В криминални ръце е оставен потребителски пазар за десетки милиони, който, ако беше обложен с акциз, лесно можеше да вкара в бюджета 50 млн. лв. Особено ако отчетем и ефекта върху международния туризъм.

Още по-спорни са рестрикциите за индустриалния коноп. Освен за тъкани, той може да се ползва като строителен материал, за храни, фуражи, медицински и козметични цели. Опаковки от коноп могат да заменят пластмасовите. Конопът вирее отлично върху бедни планински почви и може да стане алтернатива на тютюна в Родопите: така ще има и по-малко разходи за субсидии от бюджета и повече приходи за местните.

Само че българският министър-председател плаши със затвор „жътварите“ на нивите с канабис, а Министерството на здравеопазването се кълне, че не разполага с убедителни данни за медицинските ползи от марихуаната. Очевидно някои хора и институции държат до последно да си останат в пещерите.

Когато само мъртвите са живи

**ЗА ПОДСКОКА НА РЕНЕГАТИТЕ
ПРЕЗ МОРАЛНАТА ОГРАДА
ОТ КОМУНИСТИЧЕСКАТА
ИДЕОЛОГИЯ В ИЗГОДНОТО ПАСИЩЕ
НА НЕОЛИБЕРАЛНАТА ДОКТРИНА**

Славчо
Кънчев*

В Речник на чуждите думи в българския език, издание на Българската академия на науките, 1982 г., срещу думата "ренегат", чийто произход е от италиански език (renegato), е дадено нейното пояснение: "Човек, който се е отрекъл от своите политически възгледи и е преминал на страната на противника".

В тази кратка дефиниция не е било уместно да бъдат изредени възможните мотивации за превъръщането на един индивид в ренегат. Понеже дефиницията констатира един факт като краен резултат, без да анализира стартирането и протичането на процеса, довел до него.

**Трудно може да се измисли по-лош изход от комунизма от този, който последва ...
Думата „реформа“ просто прикрива подмолния процес на ограбване на националното наследство.**

Александър Исаевич Солженицин (1918-2008 г.) - руски писател

Предпоставката за появя на множество ренегати след 10 ноември 1989 г. е от естествено биологично естество - времевата ограниченност на човешкия живот. Кадрите на Българската комунистическа партия, преминали през жестоките изпитания на нелегалната дейност, а по-късно - през писаната с кръв и героични саможертви история на въоръжената съпротива срещу монархофашистката диктатура в България в периода 1941-1944 г., постепенно излизаха извън десеспособна възраст.

Същевременно обществено-политическото развитие във всички сфери на социума, извършвано - съгласно чл. 1, ал. 2 от Конституцията на Народна република България - като "Ръководна сила в обществото и държавата е Българската комунистическа партия", изискваше нейният състав да е многочислен.

След започналия на 3 април 1956 г.plenum на ЦК на

БКП, поставил началото на утвърждаването на Тодор Живков като едноличен ръководител на партията, постепенно бива създадена и нова - "априлска" - партийна номенклатура в управлението. Тя се устремява да изгради своя опора в по-многооброен състав на Българската комунистическа партия. В навечерието на 10 ноември 1989 г. членската маса на БКП надминаваше осемстотин хиляди души - приблизително десет процента от цялото население на България.

Съгласно действащия по това време устав на Българската комунистическа партия, членуването в нея налагаше определен поведенчески модел, основан на високи морални критерии. Но това, което не беше изписано никъде в устава на БКП, като същевременно представляше неоспорима житейска истиница, беше фактът, че партийната принадлежност даваше огромни предимства в кариерното разви-

тие спрямо лица, останали извън числения състав на партията.

Изключението само подкрепяха

универсалната валидност на бонификацията, вследствие на притежаваната червена членска карта. Единствено много изявени дарования в областта на науката и изкуството успяваха да постигнат значими успехи, въпреки наличието на стигмата "безпартиен" в биографиите им. Но за средностатистическия българин това не беше възможно.

При тези условия на масовизация на членския брой на БКП, от една страна, а от друга страна - екзистенциалните преимущества, получавани срещу - често само проформа - спазван кодекс на поведение, обективно попълниха редиците на Българската комунистическа партия с индивиди, които не само наяве, но дори и на сън не бяха посещавани от уточните видения за "светлото комунистическо бъдеще".

Те конвертираха своето партийно членство срещу комплекс от материални и

психологически изгоди - ма-кар и представени като производни на социалистическия девиз "Всеки според способностите си, всекиму според труда!" Е, именно тези персони след 10 ноември 1989 г. послужиха за кадрови резервоар на масовото ренегатство.

Последвалата ситуация много сполучливо образно е описана от следния

анекдот на шопска тематика

Една баба подготвя внучето си за действителността по време на т. нар. "преход", като му казва: "Да знаеш, баби, че стана много лошо, откакто комунистите се разделиха на сини и червени!" Ето как се пръкна кохортата ренегати, с управленски претенции да "спасяват България от катастрофическото й положение преди 10 ноември 1989 г."

Има едно понятие в психологията - "когнитивен дисонанс", от англ. duma cognition - знание и dissonance - несъответствие. Теорията на когнитивния дисонанс е една от специалните социално-психологически теории, разработени от американския изследовател Л. Фестингер. Според нея индивидът, ако в неговото съзнание се сблъскват логически противоречиви знания за един и същи обект или събитие, преживява чувство на дискомфорт и той се стреми да се избави от него. Като се старае да реши тази задача, индивидът реконструира своите знания или социалните си разбирания относно съответните обекти или събития, за да е възможно противоречието между тях да бъде премахнато.

Именно този защитен механизъм в психологически аспект ренегатите, пръкнали се след 10 ноември 1989 г., прилагат, за да избегнат възможната появя на чувство за вина поради подскока им през моралната ограда от комунистическата идеология

в ситуациянно изгодното пасище на неолибералната доктрина.

Този процес закономерно е съпътстван

от поведенчески изяви върху територията на патологията. Тук попада често масовото производство на конфабулации, т. е., както е дефинирано понятието в психиатрията: "разказ за измислени събития, съчетан с находчивост в отговорите на произволни въпроси". При ренегатите вкарванието в действие конфабулации са ретроспективно, тъй като точно изкривяване на фактите в периода преди 10 ноември 1989 г. е тяхната задача. Биографията да бъде преписана и по този начин да се премахнат неудобните страници в нея.

Типичен пример за конфабулационно поведение демонстрира персоната Борисов, Бойко. Първоетапният индивид Б. Б. преди - а и известен период след 10 ноември 1989 г., - е член на БКП. Дори нещо повече - демонстрира готовност да напусне апаратата на Министерството на вътрешните работи поради обявеното решение за деполитизация на неговите служители.

Не след дълго време, вече намиращо се във втория етап от своята биография, лицето Борисов, Бойко, никога няма да изрече мисъл, започваща с "Когато членувах в Българската комунистическа партия ..." или с по-късия вариант на горното обстоятелствено пояснение: "Когато бях комунист ...". Той дори не се гордее със своято идеологическо "проглеждане", не, дори не бива да бъде споменаван фактът, че е имал период, през който особата Борисова не е залагала в правилния политически окоп. Че как иначе, то не би могло и да бъде Борисов, Бойко, да е имал взимане-даване с комунигите. Тези кръвопийци, дето са затрили неговия дядо без

съд и присъда - според Бойко Борисов.

За психиатрите е азбучна истина,

че при ретроспекцията се проявяват автоматични отклонения, чрез които паметта се повлиява от върванията и чувствата в настоящето - именно това е процес, който е благоприятен за преодоляването на когнитивния дисонанс. Както пише известният експерт Доуз: "буквално сътворяваме истории за собствения си живот, за света и реалността като цяло ... и често ... се получава така, че историята създава спомена, а не обратното".

Другият трик не само подпечтане на индулгенциите за ренегатския маньовър на Б. Б. и компания е да набутват гледащото и читащото българско народонаселение в тресавището на псевдологията (от гръцки език pseudos - лъжа и logos - дума, реч) - патологична лъжливост, която се появява в склонността за съчиняване на фантастични, неправдоподобни истории при запазена памет.

Кога са в режим на псевдологически пърформанс гъжите и г-дата ренегати ли? От 0-24 часа върху пистата на риторичните ексерси, когато нонстоп "доказват", че големият бизнес на България преди 10 ноември 1989 г. всъщност е бил тя да се самообавя за обект на междугалактически туризъм, където извънземните туристи да се запознават виз-а-ви с материалното олицетворение тук, върху българската земна твърд, на десетия кръг на Ада, чийто "конструктор" е Българската комунистическа партия.

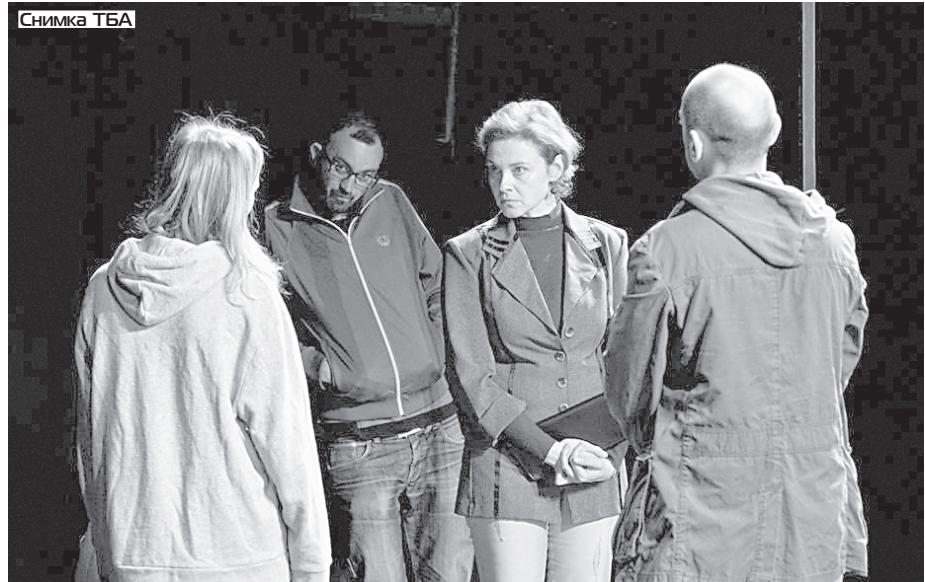
Преди повече от един век мексиканският революционер Емилио Запата (1879-1919 г.) изрича останалите в историята думи: "и Es major morir de pie que vivir rodillas!" (По-добре да умреш прав, отколкото да живееш на колене!).

Уви, ти, Борисов, Бойко, не можеш да проумееш, че живеуркаш на колене. Колене, протрите от пълзене...

На далечен паркинг някъде във Франция...

Оттам започва историята в пьесата на Ясмина Реза „Белла фигура“, която Антон Угринов поставя в Театъра на армията

“Белла фигура” е пьеса за суетата и абсурда на всекидневния живот”, пояснява авторката Ясмина Реза. Нейното драматургично творчество е познато у нас с пьесите “Арт” и “Богът на касапницата”. В “Белла фигура”, чийто втори премиерен спектакъл в Театър “Българска армия” е на 24 октомври, тя ни отвежда на паркинг пред скъп ресторант, където с един от поредните откраднати извънбрачни моменти на Борис и Андреа започва сюжетът на пьесата. Едно

изпуснато от героя изречение, намесило съпругата му в техния разговор, предизвика скандал, последван от автомобилен инцидент и случайна среща с негови семействни приятели...

В “Белла фигура” режисьорът Антон Угринов (гост) и актьорите Гергана Плетньова, Станислав Ганчев (гост), Георги Къркеланов, Стефка Янова, Елена Райнова и Георги Иовчев (гост), верни на характерния за Ясмина Реза ироничен скрит смисъл на думите, се

впускат в заплетена ситуация от неизказани мисли за живота, приятелството, семейството и любовта. Преводът на пьесата е на Светлана Панчева, сценография Борис Далчев (гост), костюми Ванина Цандева (гост), музика Калин Николов (гост).

“В желанието си да се харесаме на другите измисляме безброй маски, с които жонглираме убедително в живота и дори понякога си вярваме. Пиеем усилия и влагаме цялата си изобретателност да създадем социален образ, който да бъде одобрен - Белла фигура. Страхливо сгушени в уютната представа за себе си, допускаме компромиси със собствените си мерки, чувства, забравяме за мечтите си само и само, за да правим добро впечатление. И от толкова отъстъпления малко започваме ние самите да не се харесваме.

Готови сме на всичко, за да избягаме от самотата, но в крайна сметка пак оставаме неразбрани, сами. Понякога съвсем сами, а друг път с някого до себе си. Пълзгаме се по наклонената плоскост надолу в битка с времето и самоуверено ни се струва, че можем да спечелим.

Една от книгите на Ясмина Реза започва с цитата на Хорхе Луис Борхес: “Блажени са обичаните и обичащите, както и онези, които могат да минат без обич”, споделя режисьорът Антон Угринов.

ИЗВЕСТЕН ЛАТВИЙСКИ ПИСАТЕЛ ПРЕДСТАВЯ СВОИ РОМАН У НАС

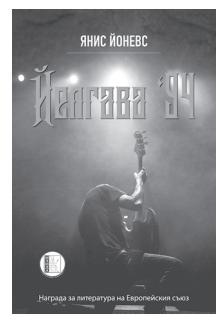
Най-популярният и превеждан автор на Латвия - Янис Йоневс (р. 1980), пристига у нас по повод премиерата на българското издание на книгата му “Иелгава 94”, със съдействието на Съюза на латвийските писатели. Тя ще се състои на 25 октомври от 18 ч. в клуб “Журналист” на СБЖ, ет. 2 на ул. “Граф Игнатиев” 4, научи ДУМА от издателите. В годината, в която Милен Русков спечели с “Възвишение” Наградата за литература на Европейския съюз, същия приз получи и латвиецът Янис Йоневс за романа си “Иелгава 94”. Книгата е големият латвийски хит през последните години, завоювал награди и читателски симпатии. Романът излиза на български в издание на “Изгъда” като част от поредица, съвместно с програма “Творческа Европа”.

“Иелгава 94” е роман за израстването, подобно на “Спасителят в ръжта” на Селиндър и “Стъкленият похлупак” на Сивлия Плат. Книгата на Янис Йоневс е портрет на поколението от 90-те години на миналия век, което търси своята собствена идентичност и става фен на алтернативната култура. Това е трогателна история за младостта, когато всеки противостои на целия свят и се опитва да не стане “един от тях”.

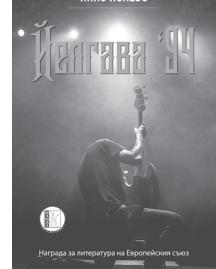
Йоневс съчетава в едно интимната изповед на един младеж (персонаж със същото име като автора и с немалко автобиографични черти) и реалистичния разказ за началото на втората независимост на Латвия. 1994-та е година на нещо ново за младите хора в градчето Иелгава. Героите тийнейджъри се увлечат по хеви метъл. Следят световните топлисти, посещават всеки концерт. Дори и без пари, правят от невъзможното възможно, за да успеят да влязат в залата. Но не само музиката е приоритет за тях. Алкохолът, цигарите и дрогата също са техни спътници. Една мисъл не престава да преследва Янис - да основе своя група и тя да бъде първата в родния му град.

Янис Йоневс

Янис Йоневс

Филмът на Вим Вендерс за папа Франциск издава на „Киномания“

Снимка "Киномания"/НДК

Новият документален филм на трикратно номинирания за “Оскар” Вим Вендерс - “Папа Франциск: Човек на думата си”, е сред хитовите заглавия на тазгодишната “Киномания”. Прожекцията в зала 1 е на 24 ноември в 18 ч.

Продукцията включва интервюта с духовния водач и кадри от негови пътувания, а премиерата му беше по време на фестивала в Кан. Идентите на папата и неговите послания са в основата на филма, където той коментира проблеми, свързани с бедността, семейството, опазването на природата, социалната справедливост, имиграцията и материализ-

ма. Филмът е нещо повече от биографичен, а по-скоро представлява своеобразно пътешествие с папа Франциск. А неговият апел за мир в конфликтните зони по света, както и за мира и диалога между различните религии има силата да обедини хората от цял свят. Това е една от причините популярният германски режисьор да смята, че филмът ще представлява интерес и за хора от всички религии, а не само от християнската. Той споделя също, че папа Франциск е ярък пример за човек, който държи на думата си и е абсолютно директен и спонтанен в искреността си.

КРАТКИ

Христо Каракостоянов гостува в „Петното на Роршах“

В програмата на литературния салон “Spirit and Spirit” ще гостува писателят Христо Каракостоянов. Той ще представи книгата си “Животът няма втора половина” (ИК “Жанет 45”) днес, 23 октомври, от 19 ч. в “Петното на Роршах”, ул. Йоаким Груев 36 в Пловдив.

Японска галавечер с филма „Тони Такитани“

Филмът “Тони Такитани” ще бъде представен за първи път в България в рамките на четвъртото издание на международния кино-литературен фестивал “Сине Либри”. Прожекцията на японската продукция по едноименния разказ на Харуки Мураками е днес, 23 октомври, от 19 ч. в Сити Марк арт център. Организаторите са подготвили специално представяне на цялостното творчество на видния писател. Посетителите ще имат възможност да се запознаят с разказите и романите на автора, които рециклират отговорността на ХХ век за случващото се днес и са своеобразен калейдоскоп на гангрените на съвременното общество. Филмът на Джун Ичикава е лирична драма, създадена през 2004 г., спечелила много награди. “Тони Такитани” е поетична, модерна рефлексия върху отчуждението, която разкрива историята на Тони - “човек без качества”, аутсайдер, който е длъжен да оцелее в свят, управляем от парите. Прожекцията е събитие от календара на 29-ите Дни на японската култура в България. Организира се от кино-литературния фестивал “Сине Либри” и с подкрепата на посолството на Япония.

Снежана Симеонова в галерия „Контраст“

Столичната галерия “Контраст” представя изложба на Снежана Симеонова - скулптура, камък и бронз, до 23 ноември. Откриването е днес, 23 октомври, от 18.30 ч. Куратор на проекта е проф. Аксиния Джурова. Въпреки че авторката навърши 65 години, тя не търси ретроспекция или равносметка на изминатия път. По-скоро обратното - показва продукция, създана през последното десетилетие - време, в което работи както с фигури, така и с абстрактни форми, използва разнообразен материал, създава цикли от произведения (“Мрежи”, “Пространство”, “Фигури”), които демонстрират цялата широта на нейните пластически възможности.

“Платноходка”

БАНДАТА НА ФАТБОЙ СЛИМ СЪС СПЕЦИАЛНО ШОУ У НАС

Преизвикват артисти и публика за осми път

**ГОСТИ ОТ НАД 10 ДЪРЖАВИ УЧАСТВАТ В ПАРАЛЕЛНАТА
ПРОГРАМА НА АСТ ФЕСТИВАЛ ЗА СВОБОДЕН ТЕАТЪР**

Най-голямото събитие за независимо сценично изкуство у нас - АСТ Фестивал за свободен театър, за осми път ще предложи богата паралелна и образователна програма, която ще предизвика участващите артисти и публика за промяна на перспективата.

Два тематични уъркшопа ще представят съвременни революции на американската театрална сцена. "Промените в САЩ и театърът" (днес, 23 октомври, от 16 до 19.30 ч. в "Червената къща") ще събере известни режисьори, които ще споделят ключови трансформации и ще разкажат повече за новите репетиционни и кастинг подходи, вълната на оставки на артистични лидери след кампанията #MeToo и други актуални теми, последвани от отворена дискусия.

Друг основен фокус в паралелната програма на АСТ Фестивал за свободен театър 2018 е физическото измерение, израз и присъствие.

Трансформиращи срещи е еднодневен майсторски клас на Нуло Факини - създателя на методологията *human specific work*, основател и артистичен директор на датската театрална компания Cantabile 2 (вече на над 3 десетилетия) на фестиваля Waves (който се организира без прекъсване от 28 години). В рамките на АСТ Фестивал той и участниците в уъркшопа

Сцена от майсторския клас на United Cowboys

му ще се фокусират върху изследването на интимността и това как могат да създадат емоционални и сетивни връзки със своите зрители чрез откровена и истиńska комуникация.

Време / Пространство / Енергия е двудневен майсторски клас на холандската компания за живо мултиджаново изкуство United Cowboys, фокусиран върху психиката в сценичното изпълнение.

Still to come е еднодневен уъркшоп с Рахел Бара и Фрида Лаукс (Германия), Ида Даниел (България), Ана Дублиевич (Сърбия) и

Зрinka Ужбинец (Хърватска), който има за цел да накара участниците да минат отвъд пространството на удоволствието.

Освен вниманието към личностните и сексуални революции, фестивалът изследва и ролята на изкуството в социалните промени в дискусията "Говорейки за революция" (24 октомври, сряда, от 11 ч. в Гьоите институт България). В нея ще вземат участие известната берлинска независима театрална трупа andcompany&co, германският издател К.Д. Волф, българският писател Геор-

ги Господинов и артистичният директор на прочутия независим театър "Арка" в Прага Ондрей Храб.

Аудиторията на фестивала има възможност пряко да участва в дискусията за развитието на бъдещото пространство за съвременно изкуство "Топлоцентрала: Презареждане". Отворената информационна среща с представители на институции и ключови гости ще се проведе днес от 11 ч. във Френския институт. След презентациите ще бъдат обсъдени потенциалните задачи по проекта за 2019 г.

Таря Турунен влиза в симфоничен сблъсък с финландски метъли

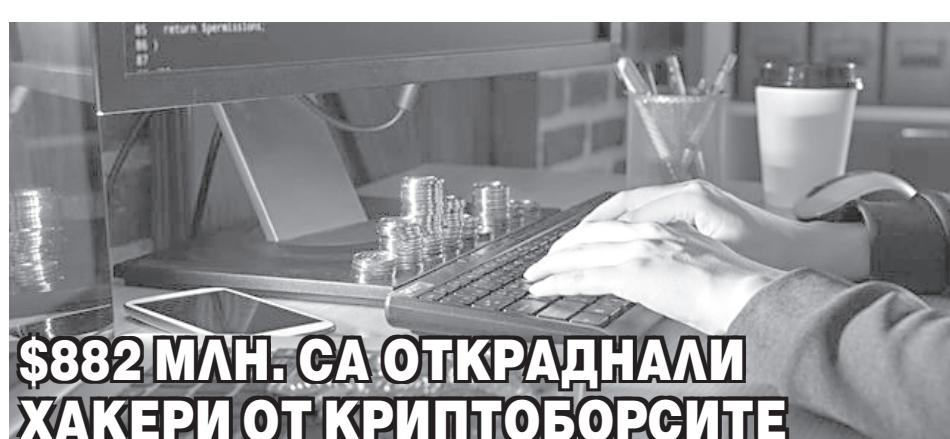
A NORDIC SYMPHONY '18
STRATOVARIUS
29 ОКТОМВРИ 2018
ЗАЛА УНИВЕРСИАДА 19.00 ч.
SPECIAL GUEST Serpentynne

В симфоничен сблъсък ще влязат Таря Турунен и пионерите на финландската метъл сцена от Stratovarius. Епичният концерт ще се състои в столичната зала "Универсиада" на 29 октомври от 19 ч. Шоуто ще бъде единствено в региона, а специални гости на събитието ще са британските симфо-метъли Serpentynne, съобщиха организаторите от BGTSC.

Едва ли за някого има съмнение, че Таря Турунен е една от големите любимици на родния метъл фен. Доказателство за това са концертите на финландската прима на родна земя, които винаги се радват на огромен интерес.

Онези, които все още не са се сдобили с билети за шоуто, може да го направят в мрежата на Ивентим и партньори. Пасовете се продават по 50 лв., а в случай на останали места в деня на проявата и на място в залата цената на входа ще е 55 лв.

Организаторите на събитието уточняват, че деца до 7-годишна възраст включително влизат без билет, но задължително с придружител. Всеки пълнолетен може да вземе максимум двама непълнолетни.

\$882 МЛН. СА ОТКРАДНАЛИ ХАКЕРИ ОТ КРИПТОБОРСИТЕ

Най-малко 14 криптоборси са станали жертва на хакерско нападение от 2017 г. насам и загубите от атаките са на обща стойност \$882 млн., предава bg.bnth. Изглежда, блокчейн технологиите не са толкова добре защитени, колкото традиционните финанси: анонимността на транзакциите позволява на киберпрестъпниците да крадат средства, без да се излагат на рисък.

В повечето случаи хакерите използват традиционни инструменти като социален инженеринг или разпространение на зловреден софтуер, твърдят експертите от IB Group.

Най-разпространеният метод е т. нар.

spear phishing, при който измамниците изпращат зловреден софтуер, приличащ на кандидатура за работа: пращат имайл, съдържащ фалшиво CV със заглавие: "Мениджър криптовалути".

Пет от големите атаки през периода 2017-2018 г. се свързват с хакери от спонсорираната от Северна Корея групировка Lazarus. Те са откраднали криптовалута за \$543 млн. от японската криптоборса Coincheck. Сред останалите, пострадали от атаките им, са Yapizon, Coinis, YouBit и Bithumb. Данните бяха представени в годишния доклад за тенденциите във високотехнологичната престъпност на IB Group за 2018 г.

ВТОРНИК 23 ОКТОМВРИ 2018

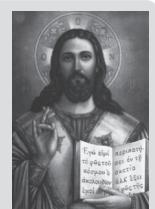
Ванчо
- Ванчо, къде се изцапа така?
- Бабо, престани да ме плюнчиши, това ми е татуировката!

ГЕОРГИ КОЛЕВ, председател на Второ отделение във Върховния административен съд
ИЛИАНА БАЛИЙСКА, актриса
Проф. д-р КАМЕН ПЛОЧЕВ, бивш управител на НЗОК
Проф. д-р НАДЕЖДА ТИХОВА, театроведка
Инж. НИКОЛАЙ ИВАНОВ, народен представител, член на НС на БСП
ПЕТЬР СТАЙКОВ, философ, политолог
СВЕТЛА ИВАНОВА, певица и писателка

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

23

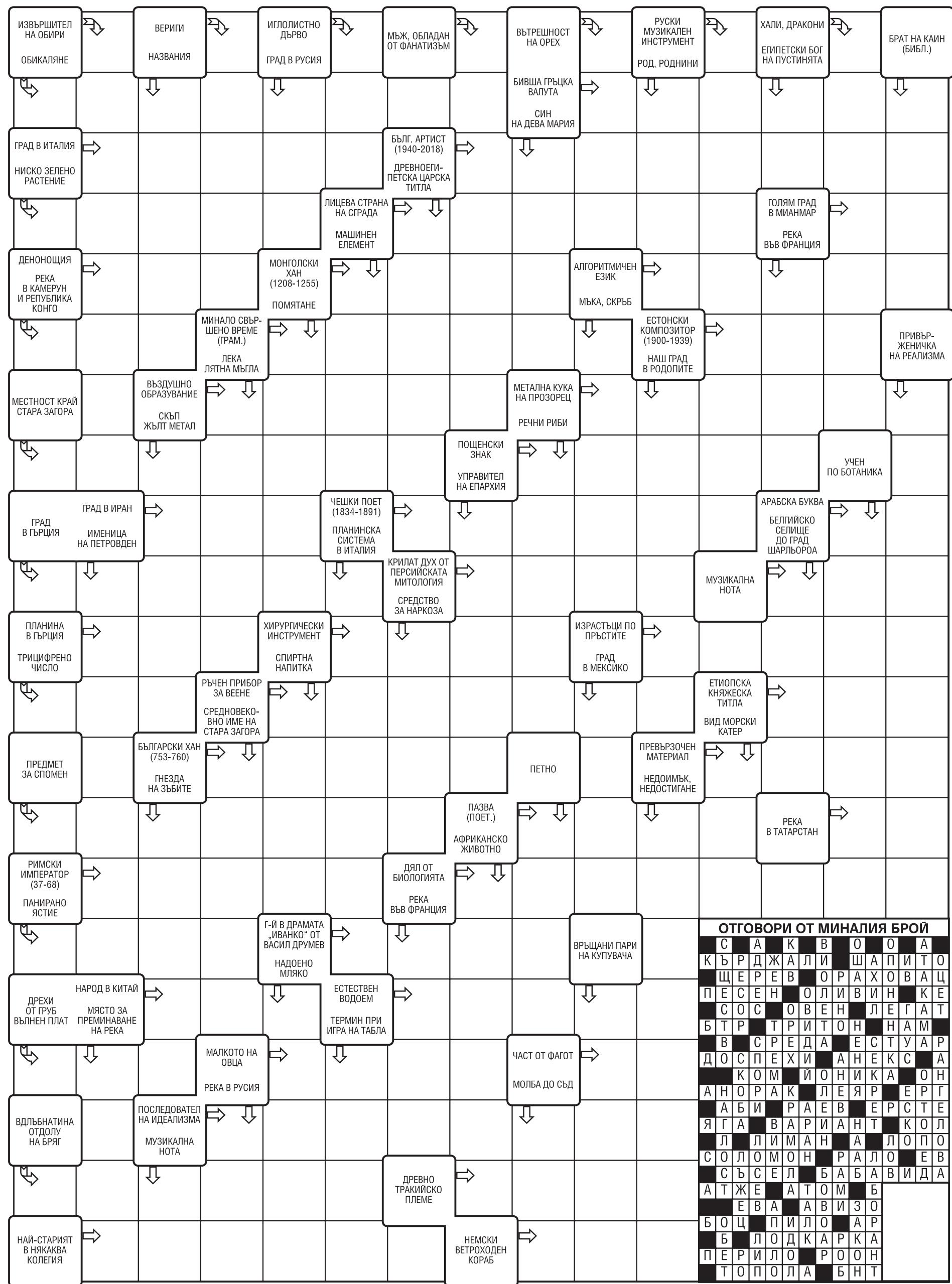

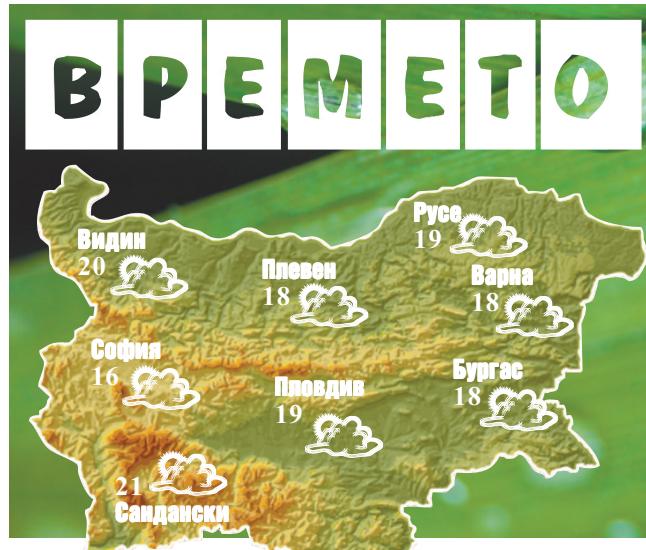
Св. ап. Яков, брат Господен

120 ПИРОНА СА ОТКРИТИ В СТОМАХА НА ЕТИОПЕЦ

Хирурзи от болница в Адис Абеба, опериращи мъж, който се оплаквал от стомашни проблеми, с изненада намериха в корема му 120 пирона, две игли и няколко парчета стъкло, предаде ДПА, като се позова на етиопските медици. Не е ясно дали пациентът, който е имал ментални проблеми, е погълнал всичко това по своя воля или е бил насилиствено заставен.

Сега мъжът се възстановява след 2,5-часова операция. Негови роднини разказаха, че той от 10 години имал психически проблеми, но спрят лекарствата и искал да постъпи в църквата, за да получи духовно изцеление чрез светена вода.

Cлед мрачните почивни дни днес слънцето ще ни се усмихне. Облачността ще започне да се разкъсва в някои части от страната. Минималните температури ще са между 5 и 10 градуса, а максималните - между 15 и 20 градуса. Над планините ще бъде облачно и студено, ще духа умерен до силен вятър. По Черноморието ще има променлива облачност, на места с превалявания от дъжд. Атмосферното налягане ще бъде близко до нормалното.

Изгледи за

24
максимални
18°/21°

25
максимални
11°/16°

В сряда и четвъртък ще нахлува студен въздух. На места ще има превалявания от сняг, в планините - от сняг. Минималните температури ще са между 2-7 градуса, а максималните между 14-19 градуса.

ДУМА®

www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стеван Продев

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

И. д. главен
редактор
**Йордан
Мичев**
ymichev@duma.bg

Зам. главни
редактори
**Ина
Михайлова**
imihaylova@duma.bg

**Ралица
Николова**
rnikolova@duma.bg

Отговорен
секретар
**Ивайло
Гиздов**
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията:
**София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05 +
вътрешен номер**

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205; e-mail - reklama@duma.bg

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203;
Емил Михов - 208; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

**ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ“,
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“**

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“,
БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ:

**АЛІАНС
МЕДИАПРНТ**

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

•БНТ• 1

06:00 Сутрешен блок
08:30 По света и у нас
08:45 На този ден
08:50 Култура.БГ
09:45 100% будни
10:45 Спортсисмо /п/
11:15 Дързост и красота тв филм
12:00 По света и у нас
12:30 Стани богат тв игра /п/
13:30 Бързо, лесно, вкусно: „Храна за душата“ /п/
14:00 Малки истории /п/
14:25 Сид - дете на науката 2 анимационен филм
14:50 Космически кораб „Догстар“ 2 анимационен филм
15:15 Гимназия „Черна дупка“ тв филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:30 Дързост и красота тв филм
17:00 Бързо, лесно, вкусно: „Храна за душата“
17:25 Зелена светлина
17:30 Спортсисмо
18:00 По света и у нас
18:20 Още от деня коментарно предаване
19:00 Стани богат тв игра
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Референдум дискусионно предаване
22:00 Системата тв филм /10 епизод/
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Брат за брата тв филм /13 епизод/
00:20 Култура.БГ /п/
01:15 100% будни /п/
02:15 Системата тв филм /10 епизод/ /п/
03:20 История.bg Септемврийско въстание /п/
04:20 Брат за брата тв филм /13 епизод/ /п/
05:05 Още от деня коментарно предаване /п/

ОВЕН
Бъдете по-смели спрямо онези, които ще се опитат да злоупотребят с добрината ви и ги поставете, където им е мястото.

ТЕЛЕЦ
Някои от вас ще пътуват в чужбина, най-вече с намерението да търсят по-добър живот за себе си или за близките си.

БЛИЗНАЦИ
Днес вложете енергията си в тези неща, които са ви познати, и в които имате опит. Не експериментирайте излишно.

22 май - 21 юни

b tv

06:30 „Тази сутрин“
09:30 „Преди обед“ - ток-шоу
12:00 bTV Новините
12:30 „Шоуто на Слави“ /п/
13:30 Премиера: „Любов на инат“ - сериал, с. 1, еп. 39
15:00 Премиера: „Шест сестри“ - сериал, с. 3, еп. 41
16:00 Премиера: „Алиса в страната на любовта“ - сериал, с. 2, еп. 33
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване
18:00 Премиера: „Съклипи наследници“ - сериал, с. 1, еп. 127
19:00 bTV Новините
20:00 Премиера: „Искрите на отмъщението“ - сериал, с. 1, еп. 31
21:00 „Фермата: Съединение“ - риалити, сезон 5
22:30 „Шоуто на Слави“
23:30 bTV Новините
00:00 „Приятели“ - сериал, с. 8, еп. 6, 7
01:00 „Дневниците на вампира“ - сериал, с. 7, еп. 7
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед“ /п/
04:20 „Опасни улици“ - сериал, с. 11, еп. 82
05:00 „Приятели“ /п/ - сериал

РАК
Днес може да се захванете с домашни ремонти. Имате нужда от освежаване както на дома си, така и на всичко около вас.

ЛЪВ
Времето ви ще е заето с решаване на проблем, който ви измърча в последните дни. Възпроизвеждайте се от прибръзнати ходове.

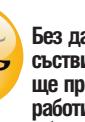
ДЕВА
Днес проверете източниците си на информация, съществува опасност от някои подвеждания. Бъдете енергични и точни.

24 август - 23 септември

NOVA

06:20 „Здравей, България“
09:30 „На кафе“
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Моят живот“ - сериен филм
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме“ (премиера) - сериен филм
17:30 „Господари на ефира“ /п/
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA
20:00 „Откраднат живот: Анатомия на гнева“ (премиера) - сериен филм, 6 сезон
21:00 VIP BROTHER 2018 (премиера) - риалити шоу
22:30 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“
23:30 Новините на NOVA
00:00 VIP BROTHER 2018 - риалити шоу, на живо от Къщата
00:30 „Хотел „Халсион“ (премиера) - сериен филм
01:30 „Костюмари“ - сериен филм, 6 сезон
02:30 „Докоснати от сънцето“ - сериен филм
03:30 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
05:20 „Костюмари“ - сериен филм, 6 сезон /п/

ВЕЗНИ
Без да губите присъствието на духа ще продължите да работите по приключване на бизнес проблем. Нервите ви са опънати.

СКОРПИОН
Днес не се лишивайте от малките удоволствия, които ще ви се предложат. И си позволете някое и друго развлечение.

ВОДОЛЕЙ
Днес ще се радвате на внимание към вас, и то няма да ви изненада. Показали сте неведнъж, че цените времето на другите.

1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:20 „Днес е 23 октомври. Денят започва“
09:55 „Модна присъда“
10:55 „Живей здравословно!“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:25 „Времето ще покаже“
18:50 „В действителност“
19:50 „Нека да говорят“
21:00 „Време“
21:45 Премиера. „Светлана“. Сериен филм
22:40 Премиера. „Голяма игра“.
23:35 „Вечерният Ургант“
00:15 „В действителност“
01:10 „Мъжко / Женско“
01:55 „Нека да говорят“
02:50 „Хайде да се оженим!“
04:10 „Светлана“. Сериен филм
05:00 Новини
05:05 „Модна присъда“

КОЗИРОГ
Днес, ако искате да се радвате на внимание и уважение, бъдете толерантни и отзивчиви към околните. Ще успеете.

ВОДОЛЕЙ
Днес ще се радвате на внимание към вас, и то няма да ви изненада. Показали сте неведнъж, че цените времето на другите.

РИБИ
Целите, които си поставяте, изискват повече усилия и постоянство. Днес бъдете търпеливи и не изтъквайте исканията си.

20 февруари - 20 март

Ел Маестро се заяде с Левски

ЦСКА-София настигна тима на Славиша Стоянович на второ място в Първа лига след 3:0 над Етър

Мони ГЕОРГИЕВ

Треньорът на ЦСКА-Сф Нестор Ел Маестро отново захапа Левски, като иронично определи "сините" за най-силния отбор в света. След 3:0 над Етър тимът на сърбина се изравни със "сините" по точки в класирането след XII кръг - по 28, а лидер е Лудогорец с 29 т. "Знам, че Левски е фантастичен, невероятен и най-добрят отбор в света, но ние сме наравно в класирането сега. А за мен най-важно е класирането. За медите може и да не е така. Знам, че разочароването може и да беше голямо след мача ни с Левски (0:1), но сега трупаме обратно точки и самочувствие. Трябва да продължим да играем седмица за седмица и да побеждаваме. Това е нашата работа. Уверен съм, че в края на сезона ще бъдем на добра позиция и няма да сме най-лошият тим на света. И Левски ще бъдат зад ЦСКА", каза сръбският специалист с английски паспорт.

Пред около 5500 души на "Армията" домакините излязоха със специални тениски с надпис "We are CSKA" ("Ние сме ЦСКА" - англ.), в чест на заплатените почти 8 млн. за емблемата и останалите активи на ПФК ЦСКА АД, чрез които ще се официализира приемственост от фалиралото дружество. Божидар Чорбаджийски (28) откри с удар с глава след центриране от корнер на Тиаго Родригеш. Сетне португалецът центрира от фаул малко след центъра, Флорин Боджадж изби с глава около границата на наказателното поле на Етър, а стигналият първи до топката Жоржино (49) намери долния ляв ъгъл на

Снимка СПОРТАЛ

Голмайсторът на ЦСКА-Сф Маурисес (вляво) се бори за топката с Артьом Артюнин от Етър при 3:0 за "червените" на "Армията". Бразилецът пак не може да се разпише, като последните два месеца е само с един гол

вратаря Христо Иванов за 2:0. Евандро преодоля елементарно Артьом Артюнин в наказателното поле и върна отлично към нахлуващия на скорост Кирил Десподов (84), който оформи втората поредна "червена" "класика" след 3:0 над Септември Сф в предния кръг. Любопитно е, че талантът от Кресна и друг национал - Кристиан Малинов, влязоха като резерви в последните минути, а Чорбаджийски и капитанът Николай Бодуров бяха единствените българи сред "червените" титуляри. "В действителност тренирахме тези стандартни ситуации. Зна-

хме, че ЦСКА има добри изпълнители от такива положения. За наша жалост от такава ситуация падна първият гол. Дотогава бяхме на едно ниво. След това нещата се промениха. Вторият гол, който пак падна от стандартна ситуация, трябва да го анализираме, за да не се получава пак. Играхме компактно. Това бе и задачата. Срещу ЦСКА не може да играеш друго", каза главният мениджър на гостите и доскорошен скаут на "червени" Красимир Балъков. "Боляриите" прекъснаха серия от 5 мача без поражение и остават 9-и с 15 т.

"Сините" свалиха до 1 място за Верея

Левски направи жест към феновете и свали до 1 място билетите за мача с Верея в петък от 19.45 часа. От "Герена" направиха този жест, защото са впечатленi от подкрепата в последните две гостувания във Велико Търново и в Разград, където столичани са играли като домакини. Затова шефовете на клуба искат да благодарят на привържениците за оказаната подкрепа.

"Последните месеци се възражда една позабравена енергия. Връща се върата в левския дух. В онзи неукротим устрем към върха, до който може да достигнеш само, постигайки хармоничната спойка между отбор и привърже-

ници. Именно този импулс ни вдъхнови и помогна да замечаем за нови незабравими "сини" мигове. Знаем, че те предстоят, и знаем, че ще ги постигнем заедно. Имало ги е и пак ще ги има. Видяхме, повярвахме и разбрахме, че Левски е нещо различно. Левски е семейство. Последните мачове видяхме оцветени в синьо магистрали, опашки по бензиностанции и крайпътни заведения с цели групи приятели и семейства, споделящи любовта към Левски. Той е семейство. Левски е любов и начин на живот, или както всички левскири казват, един отбор... а всъщност всичко", обявиха от "Герена".

Спас Русев не иска Сираков на „Герена“

Шефът на Левски Спас Русев призна, че не иска да връща Наско Сираков на "Герена". "Сините" са без спортен директор от мината зима и легендата на клуба е свързан именно с този пост.

"В момента имаме действащо ръководство. Климатът в отбора е много добър, резултатите се виждат и не виждам причина Левски да има нужда от допълнително подсилване с кадри", каза Русев пред Блиц. Той уточни, че нежеланието му не е свързано с разкритията на Гриша Ганчев, който твърди, че Сираков е правил нередности в мачовете, които е бил директор на клуба. "Нямам доказател-

ства и не мога да кажа дали Сираков е участвал в нередни неща или не. Не мога да коментирам подобно нещо. Сираков е една от най-големите легенди на Левски и ще остане винаги такъв.

Правилата във футбола трябва да се спазват, защото в противен случай това не е спорт, а нещо друго. Винаги съм вярвал във феърплей и то не само във футбола. В думите на г-н Ганчев има нещо много тревожно - усещането за предрешеност, съмнението за манипулиране на съдии, както и подозрението, че няма честност и феърплей във футбола, което витаете от години сред феновете", допълни Русев.

АЛБАНЕЦ СВИРИ НА ЛУДОГОРЕЦ В ЛИГА ЕВРОПА

Албанец ще свири на Лудогорец срещу АЕК Ларнака от III кръг на Лига Европа. За главен съдия УЕФА назначи Енеа Йорджи. Помощници на 34-годишния арбитър ще са сънародниците му Денис Реджа и Рейди Авдо. За допълнителни

асистент-рефери са определени Юджин Джая и Криденс Мета. Четвърти съдия е Ридигер Чокай. Назначените на Йорджи е историческо за албанския футбол. За първи път местен съдия ще ръководи мач от груповата фаза на евротурнирите. Преди

това рекордът беше пак на същия рефер, който свири плейоф между Жалгирис и Севиля. Йорджи е ръководил два мача с участието на България. На 29 март 2016 г. той свири победата на родните национали с 2:0 като гост на Македо-

ния. На 25 юли 2014 г. албанецът ръководи загубата на младежките национали до 19 г. с 0:1 от Сърбия на европейско в Унгария.

Срещата между Лудогорец и АЕК е в четвъртък от 19.55 часа на ст. "ГСП" в Никозия.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО МАКС СПОРТ 2

19.55 Йънг Бойс -

Валенсия

22.00 Реал Мадрид -

Виктория Пилзен

ПО МАКС СПОРТ 3

19.55 АЕК - Байерн М

22.00 Ман. Юнайтед - Ювентус

ПО МАКС СПОРТ 1

ТЕНИС

14.00 Турнир във Виена (мъже)

ПО МАКС СПОРТ 2

16.00 Турнир в Базел (мъже)

ПО Ф+

14.30 Финали на WTA в Сингапур

РЕЗУЛТАТИ

Първа лига

XII КРЪГ

Дунав - Локо Пг
1:0 Станоев (67-г);
ЦСКА-Сф - Етър 3:0 1:0 Чорбаджийски (28) 2:0 Жоржино (49)
3:0 Десподов (84); Верея - Ботев Вр 2:2; Славия - Септември 3:1;
Ботев Пг - Черно море 2:1; Лудогорец - Левски 2:1; снощи: Витоша Б - Берое.

КЛАСИРАНЕ

1. Лудогорец	12	9	2	1	24:9	29
2. Левски	12	9	1	2	20:8	28
3. ЦСКА-Сф	12	9	1	2	24:4	28
4. Берое	11	5	5	1	14:6	20
5. Ботев Пг	12	6	2	4	17:10	20
6. Локо Пг	12	5	2	5	11:11	17
7. Славия	12	4	4	4	13:12	16
8. Етър	12	4	3	5	11:14	15
9. Черно море	12	4	3	5	17:23	15
10. Витоша Б	11	4	1	6	9:15	13
11. Ботев Вр	12	3	3	6	11:21	12
12. Дунав	12	3	2	7	14:23	11
13. Септември	12	1	1	10	9:23	4
14. Верея	12	0	4	8	7:22	4

XIII КРЪГ: петък, 17.30: Черно море - Дунав (Нова спорт); петък, 19.45: Левски - Верея (Диема спорт); събота, 12.30: Локо Пг - Витоша Б (Диема спорт); 15.00: Берое - ЦСКА-Сф (Диема спорт); 17.30: Ботев Вр - Ботев Пг (Диема спорт); неделя, 15.00: Етър - Славия (Диема спорт); 17.30: Септември - Лудогорец (Диема спорт).

Втора лига

XI КРЪГ

Добруджа - Арда 0:2; Лудогорец-2 - Ботев Гъл 2:0; Несебър - ЦСКА 1948 0:2; Локо ГО - Пирин 0:2; Локо Сф - Литекс 1:1; Черноморец БЧ - Струмска слава 2:1; Царско село - Поморие 4:1; Монтана - Кариана 2:1.

КЛАСИРАНЕ

1. Царско село	11	9	1	1	24:9	28
2. Монтана	11	6	5	0	15:4	23
3. Арда	11	6	2	3	14:6	20
4. ЦСКА 1948	11	5	5	1	14:9	20
5. Поморие	11	5	2	4	18:17	17
6. Литекс	11	4	3	4	13:11	15
7. Черноморец БЧ	11	4	3	4	11:11	15
8. Ботев Гъл	11	4	2	5	11:11	14
9. Локо ГО	11	4	2	5	13:16	14
10. Несебър	11	3	3	5	15:18	12
11. Струмска слава	11	3	3	5	12:16	12
12. Локо Сф	11	2	6	3	6:10	12
13. Пирин	11	4	0	7	12:18	12
14. Лудогорец-2	11	3	3	5	11:18	12
15. Добруджа	11	1	5	5	4:12	8
16. Кариана	11	1	3	7	8:16	6

XII КРЪГ:

**По 1 лв.
за билет
за Левски -
Верея**

Стр. 23

КРАТКИ**80 млн. лв. за
спорт до 2019 г.**

Бюджетът на спортното министерство за 2019 г. ще е 79,7 млн. лв. Това показва представенитеят проект за държавен бюджет за 2019 г. Парите за спорт ще бъдат увеличени с 4 млн. в сравнение с 2018 г. Увеличението е повече от предварително планирания преди година таван на разходите за 2019 г. от 77,5 млн. лв. За трета поредна година има ръст в парите за масовия спорт. ММС предвижда да отдели 17,533 млн. лв. за политиките в областта на спорта за учещи и спорта в свободното време, което е с 1,179 млн. повече. Има ръст и в парите за елитен спорт, които стават 52,699 млн. или с 2,22 млн. повече. В средносрочната бюджетна прогноза за периода 2019-2021 г. е заложено додаточно България да има 182 медала, спечелени от олимпийски и европейски игри, световни и европейски първенства. За следващите 2 г. посоченият брой е по 185.

Антыни Иванов със злато и норматив за световното

Антыни Иванов спечели злато в коронната си дисциплина 200 м бътерфлай на турнира "13 ноември" в Скопие. Най-добрият ни плувец даде време от 1:55,39 минути, като това бе най-силното постижение на надпреварата и под норматива за световното в Китай през декември (1:57,67 мин.). На 100 м бътерфлай Иванов даде първо време за финала (52,93 сек.), в който не участва. В състезанието взеха участие 372 плувци от 47 клуба, представители на 8 държави.

Снимка BGOLYMPIC.ORG

Председателят на БОК Стефка Костадинова посрещна делегацията на България, която се завърна с 5 златни, 3 сребърни и 2 бронзови отличия от III младежка олимпиада в Буенос Айрес. Спортовете ни със злато са 4, а с медали 7 от общо 14, в които имахме представители

Кими Райконен спря Хамилтън за титлата

Айсмен с първа победа от 113 състезания

Кими Райконен спря Люис Хамилтън да спечели предсрочно пета шампионска титла във Формула 1. Финландският пилот на Ферари триумфира в Гран при на САЩ и така не позволи на британеца да отвори шампанското. На пистата "Остин" Айсмен стартира втори, но бе избран най-меките гуми и влезе като лидер в първия завой за сметка именно на пилота на Мерцедес. 39-годишният финландец бе избран тактика с едно спиране в бокса, а Хамилтън с две, което се оказа ключово.

Райконен спря хронометъра за 1:34:18:643 часа. Той се поздрави с

първи успех от 113 състезания, за да натрие носовете на шефовете си в Скудерията. Както е известно, след края на сезона той напуска Маранелло. За последно скандинавецът спечели в Гран при на Австралия 2013 г. с екипа на Лотус. Победата му идва на датата 21 октомври, на която през 2007 г. спечели единствената си световна титла. На 39 г. и 4 дни Кими стана и един от най-възрастните победители във Формула 1. Победата е 21-а в кариерата му.

Втори на "Остин" изненадващо се нареди Макс Верстапен. Холандският пилот на Ред Бул тръгна 18-и, но с добра стратегия и отлично пилотиране беше близо до победата. Той дори спря Хамилтън в красива битка в края на дистанцията. Макс беше по-бавен с 1,281 сек., а Люис с 2,342. Четвърти се нареди Себастиан Фетел на 18,222 сек. от победителя. Основният пилот на Фе-

рати за трети път през сезона се завъртя в началото на състезание. Този път след първите завои германецът се докосна леко до Даниел Рикардо (Авт, Ред Бул) и гумите му не издържаха и след завъртането той се озова 15-и. Следващото състезание е в неделя в Мексико, а Хамилтън се нуждае от 7-о място, за да се окichi с титлата.

"Ако победата се случи, добре. Но и да не стане, това не променя по никакъв начин живота ми. Радвам се, защото ние сме тук, за да се опитваме да победим. Най-голямата разлика идва от това как хората гледат на теб. А аз доказах, че някои хора бъркат. Беше чудесна битка. Точно това търсим като пилоти, както и хората по трибините", каза Райконен.

"Искахме да постигнем победа в състезанието и смятам, че сплизане с две места по-надолу не е добър резултат. Но не можеш да спечелиш всички стартове, няма как винаги да си перфектен", призна Хамилтън.

ДУМА®

Абонамент 2019

ЦЕНИ:

1 месец - 13,00 лв.

3 месеца - 39,00 лв.

6 месеца - 78,00 лв.

12 месеца - 156,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО

ЗА ПЕТЪЧНИЯ БРОЙ:

1 месец - 3,50 лв.

3 месеца - 10,50 лв.

6 месеца - 21,00 лв.

12 месеца - 42,00 лв.

Каталожен номер: 6

Каталожен номер: 8

Можете да се абонирате в:

"Български пощи" АД до 15.XII.2018 г.

"Доби прес" ЕООД до 28.XII.2018 г.

и редакцията на в-к ДУМА до 20.XII.2018 г.

на ул. "Позитано" 20А.

За повече информация:

тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

СВОБОДНЯЦИТЕ ВКУПОМ СЕ ПРОВАЛИХА НА СВЕТОВНОТО

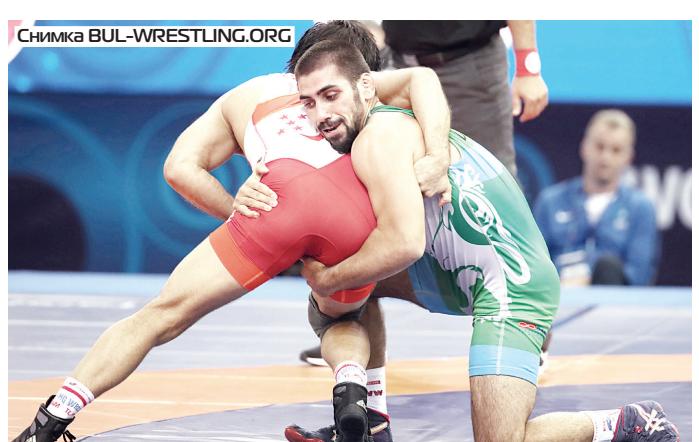
Националният ни отбор по борба в свободния стил приключи участието си на Световното първенство в Будапеща без нито едно отличие. Последният ни представител в надпреварата Михаил Георгиев (70 кг) загуби от Байтир Боряков (Туркменистан) с 3:9 т. още в първия си мащ. След това съперникът му не успя да стигне до финал, което да прати нашия представител на репешаж.

По този начин всичките ни свободнинци

приключиха, без да стигнат дори и до битка за медалите. Най-близо до отличията бе Мирослав Киров (74). Той стигна до втория репешаж, където обаче

Снимка BUL-WRESTLING.ORG

Михаил Георгиев (вляво) последен от свободните опита безуспешно да заслужи медал на световното

отпадна от олимпийския и четирикратен световен шампион Джодан Бъроус (САЩ). Другите ни представители Микяй Наим, Владимир Дубов, Димитър Илиев и Ди-

митър Иванов приключиха по-рано в турнира.

Българското участие продължава днес, като при жените излизат София Георгиева (65) и Виктория Бобева (68).

Гришо срещу руснак във Виена

Григор Димитров (№10 в света) излиза срещу руснак Михаил Кукушкин на старта на АТП 500 турнира във Виена (2,8 млн. евро). Срещата е днес, а досега българинът е излизал два пъти срещу играещия за Казахстан тенисист. Хасковията спечели с 6:2, 6:2 на "Мастьорс"-а в Маями 2012 г., а през 2015-а Кукушкин надделя с 6:3, 7:6 (2), 2:6, 4:6, 6:4 на Откритото първенство на

САЩ. 30-годишният руснак е 71-и в световната ранглиста. В австриска столица той мина през квалификациите, като в решаващия кръг елиминира сънародника си Андрей Рубльов (№76) с 6:2, 6:3.

В ранглистата Димитров официално отстъпи с едно място до №10 с 3335 т. Той бе изпреварен от Джон Исиър (САЩ), събрали 3380 т. Рокадата между двамата е единствена-

та промяна в топ 10.

Надпреварата във Виена е предпоследната за Гришо за сезона, който ще закрие кампанията с "Мастьорс"-а в Париж. От тези два турнира българинът трябва да събере точки, за да запази мястото си в топ 20. Димитров няма да участва на заключителния "Мастьорс" в Лондон, където имаше да брани 1500 т., като шампион от миналия сезон.

